bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

CUMA 25 MAYIS 1979

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09-
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2142

İlk gün CHP Genel Başkanı'nın konuşmasıyla geçti

- "CHP Parti Meclisi'nin yeniden kurulmasına gerek yoktur"
- "Parti Meclisi eskiden sağı - solu olan partimizde federatif bir uyum sağlıyordu"
- "Bugün demokratik sol doğrultuda olan partimizde buna gerek yoktur"

● *Ecevit kurultaya gelişinde sevgi gösterileriyle karşılandı.*

Ecevit, grupları uzlaştırmaya çalıştı

Erol Köse Divan Başkanlığına oybirliği ile seçildi

Topuz tüzük değişikliğinin oylanmadan ele alınmasını istedi

Haber Merkezi — CHP'nin 24. Büyük Kurultay'ı dün Ankara'da çalışmalarına başlarken ilk gün 200 sayfalık bir metni okuyan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, tüzük değişikliği ve Parti Meclisi'nin yeniden kurulması yolundaki önerilere karşı çıktı. Ecevit, konuşmasında Parti Meclisi'nin gereksizliğini anlatarak grupları iknaya çalıştı. Partiler Yasası'na göre tüzük değişikliği konusunun oylanmadan Kurultay gündeme-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

CHP Gençlik Kolları Başkanlığını sol kanadın adayı kazandı

Ankara, (ÖZEL) — CHP Gençlik Kolları'nın önceki gün başlayan 9. Olağan Genel Kurulu, dün sabah saat 03.00'de sona erdi ve yapılan seçimler sonunda sol kanadın adayı Hasan Belovacıklı, Gençlik Kolları Genel Başkanlığına seçildi.

Gençlik Kolları Genel Başkanlığı için Hamdi Fidan, Emin Koç ve Hasan Belovacıklı adaylıklarını koydular. 431 geçerli oyun kullanıldığı kurultay'da Hasan

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

KÖSE'NİN DİVAN BAŞKANLIĞI İL BAŞKANLARI TOPLANTISINDA KARARLAŞTIRILDI

- CHP İl Başkanları toplantısı sabaha karşı 0.1'de sona erdi

Ankara, (ÖZEL) — CHP İl Başkanları önceki gece CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit başkanlığında toplandı. Sabaha karşı 01.00'de sona eren toplantıda, Erol Köse'nin divan başkanı olması kararlaştırıldı.

CHP Kurultayları öncesinde toplanmaları gelenek haline gelen İl Başkanları önceki akşam biraraya geldiler. Ecevit'in başkanlığındaki toplantıda, divan başkanlığı ve muhalefet grupları tarafından Kurultay'a getirilen tüzük değişikliği konuları görüşüldü. Toplantıda, yerel seçimlerde İzmit Belediye Başkanlığı adaylığı parti genel merkezince önlenen Erol Köse'nin divan başkanı seçilmesi önerisi benimsendi. İl Başkanlarının bir kısmı bu öneriyi Köse'yi onare etmek biçiminde yorumladı. İl Başkanlarının bir kısmı ise güvenleri olduğu için Köse'nin başkanlığını onayla-

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

Küçük ve orta işletmelere verilen krediler artırılıyor

- Tarımsal kredilerin dağıtılmasında plân ve program ilkelerine öncelik verilecek

Ankara, (A.A.) — Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Ziraat Bankası yasası'nın 73. maddesi uyarınca hazırlanan «Tarımsal krediler yönetmeliği»nin önümüzdeki günlerde yayımlanarak yürürlüğe gireceğini açıkladı.

Köprülüler, «Yeni yönetmelikle kredi işlemlerindeki bürokratik engellerin ve aksaklıkların ortadan kaldırılmasının sağlandığını» belirtti. «Hükümetimiz, ülkenin kalkınmasının, tarımsal gelişmenin, hızlı ve yaygın sanayileşme ile bir arada gerçekleşmesine bağlı bulunduğuna inanmaktadır» dedi.

Devletin, sağlıklı bir toprak politikasıyla birlikte kooperatiflerin ve geniş halk kitlelerinin katılımı ile gerçekleşmiş tarımsal kuruluşları desteklemesi, tarımsal üretimin arttırılması ve yönlendirilmesi konularına dikkatle eğilmesi gerektiğini belirten Ticaret Bakanı Köprülüler, Ziraat

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Karamanlis'in Balkan Konferansı önerisini Dışişleri inceliyor

- Bakanlık, konuya "ihtiyatla yaklaşma" eğiliminde

Ankara, (ANKA) — Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis'in bölge ülkelerini ilgilendiren sorunların tartışılacağı bir Balkan Konferansı toplanması önerisinin, Dışişleri Bakanlığınca incelenmekte olduğu bildirildi.

Jivkov - Karamanlis görüşmesinin ardından Yunanistan Başbakanı, Balkan ülkeleri hükümetlerine birer mektup göndererek bu yıl sonuna kadar Atina'da bir Balkan Konferansı toplanmasını ve konferansta telekomünikasyon, enerji, ulaştırma ve çevre sorunları konusunda bölge çapında işbirliği yapılması konusunun tartışılmasını önermişti.

Öğrenildiğine göre Yunanistan'ın önerisi üzerine Dışişleri Bakanlığının çeşitli dairelerinde Türkiye'nin konferansa katılmakla sağlayabileceği yararlar konusunda çalışmalar yürütülüyor. Bu çalışmaların sona erme-

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Bir İsviçre firması TUSAŞ'a savaş uçağı yapmayı önerdi

Ankara (ANKA) — "İsviçre ALR grubu" adlı bir uçak firmasının Türkiye Uçak Sanayi Anonim Şirketine (TUSAŞ) Türkiye'de imal edilmek üzere ortak savaş uçağı yapmayı önerdiği bildirildi.

Ankara'da bir yıldan beri ilgili kuruluşlarda temaslarını sürdüren İsviçre ALR firması yetkilileri Türkiye'deki ilgililere ortak yapımını önerdikleri "Piranha" mikro - savaş uçağının, Amerikan Northrop f - 5/tiger 11 uçağından çok daha üstün olduğu, adı geçen Amerikan savaş uçaklarının demode olduğunu söyledikleri öğrenildi.

"İsviçre ALR Dizayn Piranha Uçağı" projesinin baş mühendisi Dr. George Bridel'in Türkiye uçak sanayi üst yetkililerine Türkiye'de imal etmek istedikleri bu uça-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

OYA BAYDAR
ADİL ÖZKOL
ÖZLEM ÖZGÜR
ŞÜKRAN KURDAKUL

yorumlarıyla...

A. BİLGE DİCLELİ
HÜSEYİN BAŞ

dış politika yazılarıyla...

AYDIN ENGİN

günlük tırmık'larıyla...

MİM UYKUSUZ

usta çizgisiyle...

METİN KURT

spor yazılarıyla...

YAKINDA

Politika 'da

● *Düzensiz dağıtım büyük kentlerdeki benzin istasyonlarının önlerinde uzun araç kuyruklarının oluşmasına neden oluyor*

Benzinin karneye bağlanması konusu 28 Mayıs'ta ele alınacak

İstanbul, (A.A.) — İstanbul Vali Yardımcısı Saim Çotur, 28 Mayıs Pazartesi günü saat 14.00'te İstanbul Vali Vekili Halit Tokulugil başkanlığında bir toplantı yapılarak benzinin karneyle dağıtımı konusunun ele alınacağını bildirdi.

Vali Yardımcısı Saim Çotur, 28 Mayıs Pazartesi günü yapılacak toplantıya kaymakamların, Petrol Ofisi yetkililerinin, meslek kuruluşlarının katılacağını ve benzinin karneye bağlanması konusunda meslek kuruluşlarının önerilerinin alınacağını söyledi.

Petrol İşverenleri Sendikası Genel Başkan Şuayip Dilmen ise Vilayet, Petrol Ofisi Bölge Müdürlüğü ve sendikaların ortak çalışması sonucu İstanbul'daki ekmek fabrikalarının akaryakıt gerek-

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

Ortaköy'de yaralanan kız gözünü kaybetti

- Barfın cezaevinde mahkumlar arasında çıkan tartışmada iki mahkum bıçakla yaralandı

Önceki gün Ortaköy'de çay bahçesinin tentelerine konulan bombanın patlaması sonucu yaralanan gençlerden ikisinin durumunun ağır olduğu, Yasemin Demircan isimli genç kızın bir gözünü kaybettiği öğrenildi.

Patlamada yaralanan, Bilge Ababay ile Yasemin Demircan'ın durumunun endişe verici olduğu bildirildi. Patlama sonucunda başından ve çeşitli yerlerinden yaralanan Bilge Ababay, önceki gün Beyoğlu İlkyardım Hastanesine kaldırılmıştı. Hastane yetkilileri Bilge Ababay'ın başından, bacaklarından ve muhtelif yerlerinden yaralandığını ve durumunun endişeli olduğunu söylediler...

Öteki yaralılardan Yasemin Demircan ise olaydan sonra Çapa Hastanesine kaldırılmıştı. Gözlerinden ve başından ağır yaralı olarak Çapa Göz Kliniği'nde yatan Demircan'ın gözünün birini yitirdiği öğrenildi. Hastane yetkilileri bu konuda herhangi bir açıklamada bulunmaktan kaçındılar. Olay sırasında

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

AFTAN YARARLANMIŞ MÜEBBED MAHKUMLAR DA KOŞULLU BIRAKILACAK

Ankara, (A.A.) — Anayasa Mahkemesi, Cumhuriyetin 50. yılı dolayısıyla çıkarılan af yasasından yararlanarak, müebbed ağır hapis cezaları 24 yıl ağır hapse çevrilenlerin koşullu salıverilmelerinde dışarda geçirecekleri üçte bir sürenin af yasası ile çevrilen ceza üzerinden hesaplanacağını öngören yasa hükmünü iptal etti.

Elmalı Cezaevinde yatan bir mahkûmun itirazını ciddi bularak, iptal istemiyle yaptığı başvuruyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, af yasasındaki söz konusu hükmün Anayasanın 12. maddesine aykırı olduğuna ve iptaline oy çokluğu ile karar verdi.

Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesinde, yasa hükmünde şartlı salıvermelerde dışarda geçirilecek üçte bir sürenin müebbet ağır hapis cezalarına çarptırılanlar için 24 yıl üzerinden, geçici özgürlüğü bağlayıcı cezalara çarptırılanlar için ise, af ile yapılacak indirimden önceki esas ceza miktarı üzerinden hesaplanacağının öngörüldüğü belirtildi. Böylece çektirilen cezanın geçici olup olmamasına göre dört yıl önce ya da sonra öz-

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

Samsun'da 146'dan yargılanan avukat hücreye kapatıldı

Samsun 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmakta olan gözleri görmeyen avukat Eşber Yağmurdereli'nin yasal hiçbir gerekçeye dayandırılmaksızın Trabzon Cezaevi'nde hücreye kapatıldığı açıklandı.

Eşber Yağmurdereli'nin avukatı A. Nebi Barlas gazetemiz muhabirine konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada TCK'nın 146. maddesinden gizli örgüt kurmak suçu ile yargılanan müvekkilinin yasal hiçbir gerekçe gösterilmeksizin duruşmala-

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

TİP, işadamlarının duyurusunu "Savaş İlanı" olarak yorumladı

Ankara (ANKA) — Türkiye, 1979 yılında 1,9 milyar Dolarlık dış finansman gereksinimini karşılamak için Uluslararası Para Fonu'nun "yeşil ışığı"nı ve bu kuruluştan sağlanacak kredileri beklerken, mevcut borçların geri ödemesi sürdürülüyor. Edinilen bilgiye göre,

(Devamı S, 7 Sü, 6'da)

GÖRÜŞLER

Filipinler'deki durumda yenilikler

Sosyalist ülkelerle diplomatik ilişkiler kurulması, emperyalizmin durmadan zayıflaması, bunalımının derinleşmesi, uluslararası yumuşamanın dünya çapında genişlemesi, barış içinde yanyana varolmanın ayrı ayrı toplumsal sistemlere bağlı devletler arasındaki ilişkilerin temeli haline gelmesi gibi dünya gerçeklerine dayanan yasal ve doğal bir tepkinin sonucudur.

Filipinler'deki komünistler, gururla söyleyebilirler ki, ulusal bağımsızlığın resmen ilanından (Temmuz 1946) bu yana, Sovyetler Birliğiyle diplomatik ilişkiler kurulması için durmadan savaştılar, çünkü bu ilişkilerin ülkenin bağımsız dış politikasının gelişmesini sağlayacağına inanıyorlardı. Bu ise Amerikan emperyalizminin ve bağlaşıkları olan yerli gericilerin hiç te hoşuna gitmiyordu. Bu güçler bugün de Filipinler'le Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerin gelişme yolunu engelleyenler arasında Çin Halk Cumhuriyeti'nin yöneticileri de yer almıştır ve bunlar bugün iki ülke arasındaki ilişkilerin verimli gelişmesini önlemeye çalışmaktadırlar.

Komünistler de diğer yurtseverler gibi, hükümette yer alsınlar veya almasınlar, sosyalist dünya ile ve özellikle SSCB ile geniş, sağlam ve karşılıklı yararlara dayanan ilişkilerin Filipinler için taşıdığı büyük önemin bilincindedirler. Bu ilişkiler, gelişme halindeki ülkelerle ve ülkemizin yazgısını bağlamak istediği bloksuz ülkeler hareketiyle bağlar kurulmasında en inandırıcı güven mektubu niteliğini taşımaktadır. Bu ilişkiler, bizim emperyalist egemenlik ve sömürüye karşı yürüttüğümüz savaşımda sağlam, güvenilir dayanağımızdır.

Filipinler Komünist Partisi şunu kesinlikle biliyor ki, bugünkü yapısıyla iktidar içinde emperyalizmden yana ve tutucu çevrelerin güçlü etkisi vardır ve ülkenin yönelişindeki değişimleri dönüşsüz saymak olanaksızdır. Bu nedenle komünistler, ülkenin iç ve dış politikasındaki olumlu eğilimlerin güçlendirilmesi, yapılan reformların genişletilmesi ve derinleştirilmesi için halk yığınlarının örgütlenmesine, bu uğurdaki savaş için seferber edilmesine büyük bir önem vermektedirler.

Bu yoldaki çalışmalarda büyük güçlüklerle karşılaşılmaktadır. Bunlar sadece yığın hareketinin gelişmesini ciddi ölçüde sınırlayan sıkıyönetimden ileri gelmiyor. Belirtmek gerekir ki, sömürülen sınıflar henüz aktif bir savaş yürütmeye hazırlıklı değildir. Bu durum, özellikle, uzun yıllar boyunca oportünist bir yönetimin etkisi altında bulunan ve politikaya, sınıf temeline dayanan sendika hareketine kayıtsız kalan önemli sayıdaki işçiler için geçerlidir. Komünistlerin yönetimi altındaki sendikaların 1950 yılında yasa dışı ilan edilmeleri üzerine, ABD ile Federal Almanya'daki sendika merkezleri, Filipinler'deki trade-union'ları metotlu olarak sınıf uzlaşmacılığı yönünde biçimlendirmeye başladılar. Bugün hâlâ Filipinler Sendikalar Merkezi ile buna bağlı büyük işçi federasyonları oportünist ve satılmış elemanların egemenliği altındadır. Bu nedenle işçi sınıfı politika alanında, eskisine kıyasla daha pasif davranmaktadır, günümüz koşullarının gerektirdiği düzeyde değildir. Parti, işçiler arasındaki etkisini artırmayı, sınıfsal ve politik bilinçlerini yükseltmeyi ve savaşlarındaki ekonomik yönelişi ikinci plana geçirerek, bunun yerine politik yönelişi koyma yolunda savaş yürütmeyi ödev saymaktadır.

FKP'nin, toplumsal yaşama katılma hakkını kazanmış olan işçi, köylü, genç ve kadınlardan oluşan yığın örgütlerinin derlenip toparlanması, sayıca artması Filipinler'deki işçi hareketinin önemli bir kazanımıdır.

FORUM

Sosyalist ülkelerdeki koşullar elbette farklıdır ve onların üniversiteleri aynı sorunlarla karşı karşıya değiller. Dersleri izlemek zorunludur ve bu, etkin bir şekilde, bilginin özümsenmesini hızlandırmaktadır

1944 - 1945 akademik yılında, Bulgaristan'daki bir yüksek öğrenim kurumunda yeralan her öğretici 30 öğrenciyle birlikte çalışmak zorundaydı. 1975 - 1976 akademik yılında da bu sayı 10'a düşmüştür

BİLMEDİĞİMİZ BİR ÖĞRENİM

Üniversiteler üzerine üç yazışma

Bu, öğrenci ile öğretici arasındaki ilişkilerin niteliğini de değiştirmektedir. Hazır bilgi bir başkasına aktarılırken, geleneksel yapı taraflar arasındaki işbirliği ilişkisiyle yer değiştirmiştir. Saygıdeğer bir profesör bir öğrencisine meslektaşı gibi seslenmeye alışmışsa, bu genellikle nezaketten öteye gitmezdi. Bugün ise bu söz, giderek artan bir şekilde, gerçek durumu yansıtmaktadır.

Bize, aynı konu üzerinde çalışan, öğretici ve öğrencilerden oluşan "karma" diye adlandırılan yaratıcı gruplardan söz edildi. Başlangıçta, öğrencinin görece basit ödevler yapması gerekir. Yetenekleri yavaş yavaş geliştikçe, bağımsız, olgun ve özgün bir araştırmacı durumuna gelir.

Böyle bir çalışmada, öğrencinin bireysel yapısını, alışkanlık ve ilgilerini dikkate almak önemlidir. En popüler dersler genellikle en iyi sonuçları verir. Ve popüler olmak için de, bunların çeşitlendirilmeleri gerekir. Fakat geniş bir ilgi yelpazesi, tekdüze öğretim programları durumuna nasıl uydurulabilir?

Aramızdan biri; sosyalist dünya dışındaki yüksek öğrenim kurumlarının karşı karşıya bulunduğu güç sorunları çok iyi biliyor. Çeşitli örnekler göstermiştir ki, son yıllarda üniversiteleri sarsan reformist hareketler, onun yönetsel ve akademik yapısında köklü değişiklikler yapmayı ve bundan dolayı da, öğretim yöntemlerindeki genel sonuçları etkilemeyi başaramamışlardır. Öğrenciler, derslere serbestçe katılma konusundaki kendi demokratik haklarını işte bu bağlam içinde savunuyorlardı. Ama öğretim deneyimi, düzensiz çalışmaların bilimsel eğitimdeki incelemelere ciddi zararlar verdiğini ortaya koymaktadır. Derslere seçimli katılmanın getirilmesiyle birlikte öğrenciler, gerçek mesleki eğitim için zorunlu olan malzemenin yüzde 44-50'sini özümseyemeyeceklerdir.

Sosyalist ülkelerdeki koşullar elbette farklıdır ve onların üniversiteleri aynı sorunlarla karşı karşıya değiller. Dersleri izlemek zorunludur ve bu, etkin bir şekilde, bilginin özümsenmesini hızlandırmaktadır. Ama bu ülkelerde dersi bireyselleştirmek için atılan pratik adımlar nelerdir?

Bunu ele aldık. Programlar iki bölüme ayrılır, geniş bir ilgi yelpazesini kapsayan daha genel konular zorunludur. «Dar» bilimsel dersler genellikle seçimlidir.

Bu durumda öğrencinin bir seçim hakkı vardır. Bunları izlemek isteyen öğrenciler için bireysel programlar da vardır. Öğrenciler, bunları ya kendi kendilerine ya da özel olarak görevlendirilmiş deneyim sahibi öğreticilerle birlikte hazırlarlar. Polonya'da herhangi bir öğrenci, ortalama «dörtlü» notunu (tam not beş) aldıkça, bireysel bir ders programına geçebilir. Çoğu durumlarda bu, iki ya da üç yıllık genel eğitimden sonra olmaktadır. Son olarak, sosyalist ülkelerin yüksek öğrenim kurumlarında, öğrencilerin bilimsel, teknik ve başka yaratıcı dernekleri olan çevre sistemi yaygındır. Bütün olarak bunlar, aşağı yukarı, üniversite içinde bir üniversite, bir özel ilgiler üniversitesi oluştururlar.

Düzenli dersler çerçevesi içinde «kitle» ile «birey» arasındaki ilişkiler önemli ölçüde değişmiştir. Örneğin, 1944-45 akademik yılında, Bulgaristan'daki bir yüksek öğrenim kurumunda yeralan her öğretici 30 öğrenciyle birlikte çalışmak zorundaydı. 1975-76'da bu sayı 10'a düşmüştür. Bunlar, yalnızca ortalama istatistik sayılardır. Öğrenim sürecindeki başka değişiklikleri gözönüne alırsak; öğrenciye verilen dikkatin, üç katından daha fazla bir oranda arttığını görürüz.

Sofya Üniversitesi matematik bölümünde öğrenimin nasıl örgütlendiğini inceleme olanağı bulduk. Kur 3,5-5 yıl sürüyor. Bunu bitirenler, doğal olarak, en çalışkan ve yetenekli öğrenciler, 3,5 yıllık çalışmadan sonra, onların ortalama (tam not altı) «beş» not almaları bekleniyor. Uzmanlaştıkları son yıllarda, küçük gruplar halinde çalışıyorlar. Bütün ders kurları 3-4 öğrencilik gruplar halinde veriliyor ve böyle yaklaşık 80 kur vardır. Her öğrencinin, çalışmalarına yol gösteren, ona öğüdüyle yardım eden ve deneyimini onunla paylaşan tam nitelikli bir danışman-öğretmeni vardır. Bir kural olarak, pratik bakımdan tüm öğrenciler üstün notlarla mezun oluyorlar.

Üç ülkenin tümünde de aldığımız sayılar, öğrencilerin başarısında sürekli bir iyileşmenin olduğunu göstermektedir. Ancak uzmanlar, yalnızca «notlar»la bir yargıya varmazlar. Onlar, bunun, eğitimin niteliğini gösteren biricik, hatta başlıca gösterge bile olmadığı görüşündedirler. Okuldan sonraki yaşamlarında, mezunların yaptığı ilerlemeye ilişkin haberler, daha güvenilir kabul ediliyor.

* * *

Polonya'da, şaka yollu şöyle sormuştuk:

«Tüm öğrencilerin sabahtan akşama dek okudukları nedir?»

Doğru yanıt şu oldu: «Duyurular.»

Her yerde, giriş salonlarında, yurtların girişinde, kulüplerde, yemek salonlarında ve hatta kliniklerde büyük kağıt parçaları; not defterinden koparılmış kağıtlar üzerinde kimileri özenle yazılmış, kimileri de çiziktirilmiş duyurular bildiriler, vb. vardır. Bunların bir çoğu «Dur!» uyarısıyla, kimileri de, özenle güven kazanacak olan bir «İstiyor musunuz...» sözüyle başlar. Tümü de öğrencilerin ilgisini çekmeyi amaçlayan bu duyurular kurul toplantılarını, masa tenisi turnuvalarını, bilimsel kurulların toplantılarını, dans derslerini, felsefi tartışmaları, adaşların toplantılarını, özel kişilerle yapılan toplantıları, alıştırma yapma, gereği duyulan öğrenciler için danışma toplantılarını, gezi konferanslarını, gençlik toplantılarını, bilimsel sempozyumları, koroları, temizlik ve sağlık denetlemelerini ve hatta hayli tuhaf olan «yazışmayla beste yapma» toplantılarını duyururlar.

Öğrenci yaşamının girdabı ilk bakışta insanı sersemletir; onun aşırı fantezist baştan aşağı düzensizlik önermektedir. Ve bu pekala olabilir, çünkü gençlik yaşamı bir yudumda içer; ciddi işleri aylaklıkla, büyüklüğü gülünçlükle karıştırır. Ama, bu sadece bir bakıma doğrudur.

Karışık gibi görünen bu olguda düzen ve amaç olduğunu yeterince biliyoruz. Bugün; «dün» olduğu ve belki «yarın» da olacağı gibi, öğrencilerin asıl dikkati ideolojik ve ahlaki kendi yazgısını belirleme üzerinde; insan olarak kendi işini kendisi görme üzerinde toplanmıştır. Onlar, bir dünya görüşü sistemini, yeteneklerini amaçlı bir şekilde kullanmakta kendilerine yol gösterecek bir sistemi benimsemeye bütünlüyle hazırdırlar. Bulgaristan, Romanya ve Polonya'da Parti Merkez Komiteleri'nde ve yüksek öğrenimdeki belli başlı kişilerle yaptığımız görüşmelerimiz, gençliğin araştırmacı ruhunun, kendi başarısını destekleyen koşullara ve kamuoyunun anlayışına sahip olduğunu ortaya koydu.

Yüksek okulların yalnızca mesleki eğitimden değil, aynı zamanda ve eşit ölçüde, ideolojik ve ahlaki eğitimden, komünist ruhta, insancıl ülküler ruhunda, kollektivizm, yurtseverlik ve enternasyonalizm ruhunda eğitimden de sorumlu olduğu genellikle kabul edilir. Bu mezunlar farklı alanlardaki uzmanlar olabilirlerse da, aynı yurttaşlık ödevlerini yerine getireceklerdir. Genç insanlar birey olarak çok farklı olabilseler bile, bir bütün olarak alınırlarsa, yeni toplumun tipik kişiliğinin bir örneğini oluştururlar.

(Devamı Var)

Ulusun zaferi, ilerici güçlerin zaferi

İNSANLIĞIN tarih kayıtları arasında tüm dünyanın belleğinde yaşayan ve ilelebet yaşayacak tarihler pek o kadar fazla değildir. Bu tarihlerden birisi, Avrupa'da İkinci Dünya Savaşı'nın sona erme günüdür.

MÜCADELENİN aldığı ölçüler ve dehşeti bakımından bu savaş dünya tarihinde emsalsizdir. Kanlı değirmen taşları arasına yeryüzünde yaşayan insanların kahır çoğunluğunu çekmiş, sayılamayacak kadar fazla insan hayatının kaybına sebep olmuş; daha da fazla maddi araçları yok etmiştir: 55 milyona yakın insan telef oldu, 90 milyon insan ağır yaralandı ve sakatlandı. Savaş dört trilyon dolara mal olmuştur.

SAVAŞIN bütün dehşetini en fazla hissedenler Sovyet halkıdır. Yirmi milyon insanı ve milli servetinin % 30'unu yitiren SSCB faşist Almanya'ya karşı mücadelenin esas yükünü omuzlamak zorunda kalmıştı.

BÜTÜN İkinci Dünya Savaşı'nın mukadderatı herşeyden önce, SSCB ile Almanya arasındaki savaşın neticesine bağlıydı. Büyük Anayurt savaşı dört yıl sürmüştür, bunlar arasında üç yıl Sovyet kuvvetleri Hitler'in sayısız orduları ile göğüs göğüse savaştılar.

SAVAŞ başlarında Sovyet ordusunun başarısızlıklarının gerek objektif gerekse sübjektif nedenleri var. Faşist Almanya savaştan çok daha önceleri tüm ekonomisini savaş raylarına oturtmuştu. Amerikan, İngiliz ve Fransız tekelleri yardımı ile, faşistler o zamana kadar dünyanın en güçlü savaş mekanizmasını kurabildiler. Hitler'ciler bütün Avrupa'nın askeri-sanayi kaynaklarını ellerine geçirmişlerdi. Orduları her türlü askeri teknikle donatılmıştı ve SSCB'ye saldırı anında, Avrupa'da savaş operasyonlarının iki yıllık tecrübesine sahipti.

GENE DE Sovyetler Birliği sonunda faşist Almanya'dan daha güçlü olduğunu göstermiş, bunun başlıca nedeni sosyalist yapısıdır. Ülkede güçlü bir ekonomi yaratılmış, SSCB'nin tüm halkları kopmaz bir toplumsal-politik birliğinde birleşmiştir, işçilerin, köylülerin ve aydınların ekonomik ve politik çıkarlarının da ortaklığı meydana getirilmişti.

SOVYET ulusunun ve silahlı kuvvetlerinin savaşta zafer kazanmasının başlıca nedeni, Komünist Partisi'nin yönetici ve yön gösterici rolüydü. Savaşın hemen ilk günlerinden başlayarak, SBKP tüm halkın Alman faşist işgalcilerine karşı mücadelesinin organizatörü ve mertlik eşinleyen desteği idi.

SOVYET ordularının 1941-1942 kış aylarındaki zaferi Hitler'in yıldırım savaşının tüm planlarını bozmuştur. Ancak Moskova varoşlarında düşmana indirilen tek güçlü darbe ile Hitler'ci savaş makinasını yıkmanın olanağı yoktu. Kendi ve müttefiklerinin tüm kaynaklarını seferber ederek, Hitler'ciler 1942 yılı yaz kampanyası hazırlıklarına giriştiler. Bu kez Hitler tüm güçlerini bir tek yönde-güneyde merkezileştirilerek darbenin en büyük şiddetinin Kafkasya ve Stalingrad'a indirilmesine hazırlanıyordu.

(Devamı Var)

2. BASIM
MAO'NUN TEORİK GÖRÜŞLERİNİN ELEŞTİRİSİ
M. I. Sladkovski • F. V. Konstantinov
304 sayfa 40 lira
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci
Türkiye Dağıtımı TEMEL DAĞITIM
Himaye-i Etfal Sok. Orhanbey İşhanı No 6 Kat 1 0 1 Cağaloğlu-İstanbul

İŞÇİ SINIFINI POLİTİKA DIŞI TUTAN BURJUVA SAVUNUCU TEORİLERİN ELEŞTİRİSİ
m. panova-flemer
y. tchaplyguine - n. beloussov
SORUN YAYINLARI
İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray/İst.
Türkiye Dağıtım: TEMEL DAĞITIM
15 Lira

Yöntemleriyle ve Manevralarıyla
YENİ SÖMÜRGECİLİK
V. Vahruşev
496 sayfa 60 lira
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci
Türkiye Dağıtımı TEMEL DAĞITIM
Himaye-i Etfal Sok. Orhanbey İşhanı No 6 Kat 1 0 1 Cağaloğlu-İstanbul

YURT HABERLERİ

Kırklareli'nde tüpgazdan sonra ekmek sıkıntısı da başgösterdi

Kırklareli, (ABG) — Kırklareli'ne tüketim ihtiyacının çok altında tüp gaz gelmesi nedeniyle, bayilerin önünde uzun kuyruklar oluşmaktadır.

Kırklareli'nde son günlerde tüpgaz kuyruklarının yanısıra ekmek kuyrukları da oluşmaya başlamıştır. Bu kuyruklara neden olarak fırıncılar tarafından belediye tahsis ununun az verilmesi gösterilmekte. Halk ise fırıncıların tahsis ununu karaborsada satmasından ileri geldiğini öne sürmektedir.

Ekmek fırınları önünde kuyruklar görülürken, devam eden tüpgaz sıkıntısı nedeniyle de kentte bir çok kahveci dükkanını kapatmak zorunda kalmıştır.

Tüpgaz bayileri kentte halen 5000 abonenin biten tüplerini değiştirmek için beklediklerini söylemektedirler. Bayilere çok seyrek olarak tüpgaz geldiğinde ise ortalık ana-baba günüme dönmekte, dağıtım polis gözetiminde yapılmaktadır.

Havsa kaymakamı mazot stokçuluğunu önlemek için etkin tedbirler alıyor

Havsa, (ABG) — Ekim zamanı olduğu için çiftçinin bulamama korkusu ile stok ettiği mazotlar yüzünden Havsa'nın köyleri adeta dinamit deposu haline gelmiştir.

Bu konuda köy muhtarlarıyla yaptığı toplantıda konuşan Havsa Kaymakamı Osman Eroğlu «Havsa'ya verilen mazot miktarı geçen yıla oranla dört kat artmıştır. Fakat yine de sıkıntı çekilmektedir. Bunun sebebi çiftçilerimizin bulamama korkusu ile stok yoluna gitmeleridir. Bu nedenle köylerimiz her an patlayacak bir dinamit deposu haline gelmiştir.

Bolu'da emekli öğretmenler gecesi düzenlendi

Bolu, (ABG) — Bolu Öğretmenler Derneği ve TÖB-DER Şubesi tarafından «Emekli Öğretmenler Gecesi» düzenlenmiş, aynı zamanda Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümü kutlanmıştır.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2					■					
3									■	
4					■					
5						■		■		
6			■				■			
7				■					■	
8					■			■		■
9								■		
10			■							

SOLDAN SAĞA: 1. Jack London'un ünlü bir romanı 2. Kira — Üzerine sır sürülmüş seramik 3. Uzun zaman Yakın Doğu'da kalmış Avrupalı 4. Tersi, koruyucu — Bir emir 5. Kızaktaki geminin üstüne oturduğu ağaçlardan her biri — Sevinç belirten bir ünlem 6. Yemek — Bir mastar — Tersi, iktidar, kuvvet 7. Tersi, pislik — Eski İsrail kadın başbakanının soyadı 8. Gelir — Neodimyumun simgesi 9. Eskiden polis ve jandarma görevini yapan er — Bir nota 10. Manganezin simgesi — Bir çeşit klakson.

YUKARDAN AŞAĞI: 1. Asker kuvvetiyle yürüyen politik sistem 2. Alaturka musikide bir sistem 3. Tersi, şişe (eski) — İçine yemek konulur 4. Bulaşıcı bir göz hastalığı — Tarih araştırmaları yapan kurumun kısa yazılışı 5. Fiyat artışı — Vilayet 6. Angola'da MPLA lideri ve devlet başkanı — Afrika'da bir ülke 7. İslam tarihinde bir medan — Tersi, evcil bir hayvan 8. Bir hayvan — Kriptonun simgesi 9. Usanç gösterici — Bir çeşit tuzsuz peynir — Telefonda ilk cümle 10. Hastalık sonrası toparlanma dönemi — En kısa zaman.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1. Berlinguer 2. Ahatşist 3. Laha — İzm 4. İş — Kiev 5. İA 6. Togliatti 7. İm — Zaaf 8. Katre — Fi 9. dU — Lümpeh 10. Mari — ŞhuT.

YUKARDAN AŞAĞI: 1. Balistik 2. eneS — omadA 3. arN — Ağ — Tür 4. İraK 5. İş — İki — El 6. Niçe — Aa — Çe 7. GS — Vita — Mn 8. ÜTF — Ata — Pu 9. Zn — İffet 10. Ramak — İn.

Nepal'de binlerce öğrenci eğitim sistemini protesto etti

Dış Haberler Servisi — Bir Asya ülkesi olan Nepal'in başkenti Katmandu'da öğrenciler eğitim sistemini protesto etti. Tutuklanan bazı arkadaşlarının salıverilmesini talep eden öğrencilerin yaptıkları gösteriler sırasında bazı binaları ateşe verdikleri, bazı gazeteleri bastıkları açıklandı. Bu arada trafo merkezine sabotaj yapılması üzerine kent uzun süre elektriksiz kaldı.

Gösterileri bastırmak için polisin açtığı ateş sonucu 4 kişinin öldüğü, çok sayıda öğrencinin tutuklandığı haber verildi. Bildirildiğine göre, eğitim sistemini protesto eylemine bazı gizli servis ajanları karıştı, öğrenciler tahrik edildi. Olayların yer yer devam ettiği ve kentin çeşitli semtlerine sıçradığı bildiriliyor.

Bir krallık olan Nepal'de bazı darbe hazırlıklarının yapıldığı, darbecilerin bir bölümünün öğrencileri amaçları doğrultusunda kullanmak istedikleri de gelen haberler arasında. Gözlemciler, öğrencilerin demokratik haklarını savunmak için yaptıkları gösterilerin de bu kişiler tarafından bu boyutlara getirildiğini ileri sürüyorlar.

Bir dakika!

Batı Berlin'li öğretmen Bodo Kaiser de «meslek yasaklamaları» yasasının kurbanlarından biri. Kaiser, yine bir öğretmen olan ve Komünist Partisi'ne kayıtlı olduğu için öğretmenlikten atılan bir başka kişinin dairesine komşu dairede kaldığı için işinden atılmış. Kaiser'in 1974'te açtığı dava da henüz sonuçlanmamış.

Tayvan Devlet Başkanı Pekin'i suçladı

ABD'NİN MÜTTEFİKLERİ İKİ ÇİN BİRBİRİNE DÜŞTÜ

Dış Haberler Servisi — ABD'nin müttefikleri olan iki Çin'in birbirine düştükleri bildirildi. Pekin yönetiminin bir süre önce Vietnam'a yapıldığı gibi Tayvan'a da ders verileceğini açıklamasından sonra, Tayvan Devlet Başkanı da Pekin yönetimine büyük kayıplar verdireceklerini ifade etti.

Amerikan Time Dergisine bir demeç veren Devlet Başkanı Chiang Ching-kuo ülkesinin bir Pekin saldırısına uğradığında, en az üç milyon Maocu Çinlinin öleceğini söyledi. Böyle bir saldırının Pekin yönetimi içindeki hizipleri tamamen parçalayacağını kaydeden Chiang Ching-kuo, Pekin yönetiminin ülkesine saldırmak için hiçbir gerekçe ileri süremeyeceğini belirtti.

Bilindiği gibi Maocu Pekin yönetimi, Tayvan'ı işgal etmek amacını güttüğü için ABD ile diplomatik ilişki kurmuyordu. Yılbaşlarında Maocu liderlerle ABD arasında diplomatik bağların kurulmasındaki pazarlıklarda en önemli konulardan biri olan Tayvan konusunda Pekin, saldırmazlık güvencesi vermişti.

Gözlemciler, Maocu politikanın her türlü anlaşmayı, hatta ülke adına yapılan diplomatik anlaşmaları bile dikkate almayacak kadar saldırgan olduğunu kaydederken, Tayvan'ın ABD açısından önemli bir pazar olmasının da bu tartışmada rol oynadığı görüşünde birleşiyor. Belirtildiğine göre, Maocu Pekin yönetimi, Tayvan'da bulunan şirketlerin kendi toprakları üzerinde faaliyette bulunmasını istiyor.

Londonderry sokaklarında devriye gezen iki İngiliz askeri ve özel olarak eğitilmiş köpekleri görülüyor (Foto: ABC)

KUZEY İRLANDA'DAKİ İNGİLİZ ASKERLERİ TEDİRGİN

Londonderry, (ABC) — Kuzey İrlanda'da görev yapan İngiliz askerlerinin, son derece gerilimli bir öfke ve nefret ortamında hayli zor günler yaşadığı bildirildi.

Askerlerin son derece tedirgin yaşadıkları, bazı nöbetlerde yanlışlıkla biribirlerini vurdukları, hatta psikiyatristlere tedaviye gittikleri ifade edildi.

Kuzey İrlanda'da İngiliz hakimiyetinin sona erdirilmesi için amansız bir mücadele veren İrlanda halkı, İngiliz askerlerine her gördüğü yerde sataşmakta, küfretmekte, asla aralarına almamaktadırlar. Çocuklardan oluşan grupların caddelerde İngiliz askerlerini taşa tuttukları bölgede, zaten askerlerin kendilerine ayrılmış özel klüplerin dışında bir başka yere gitmeleri de yasaklandı.

KANADA'DA YENİ HÜKÜMET 15 GÜN İÇİNDE KURULACAK

● Clark, azınlık hükümeti kuracağını açıkladı

Edmonton - Kanada (A.A.) Kanada'nın yeni Başbakanı Joe Clark, verdiği ilk demeçte kabinesini 15 güne kadar parlamentoya sunacağını, kuracağı hükümetin azınlık hükümeti olacağını ve çoğunluk tarafından desteklenen bir hükümet kurmak için kimseyle pazarlığa girişmeyeceğini söyledi.

Joe Clark'ın İlerici - Muhafazakar Partisi, Parlamentodaki 282 sandalyeden 136'sını kazandı. Elliott Trudeau'nun liberal partisi ise 114 milletvekili çıkardı. Parlamentoda salt çoğunluk 142 olduğu için Clark çoğunluk hükümeti kuramamaktadır.

KAMU GÖREVLİLERİ DEĞİŞTİRİLMEYECEK

Kamu görevlileri arasında değişiklik yapmayacağını da açıklayan Joe Clark, kabinesinde, Fransızca konuşan Kanadalıların oturdukları Quebec eyaletinden temsilcilere de yer vereceğini, ayrıca Senatoya Quebec'lilerin temsilcilerini de sokacağını belirtti.

Salvador'da sıkıyönetim ilan edildi

San Salvador (A.A.) — Salvador'da, polisin açtığı ateş sonucu 14 kişinin ölmesi ve bu olayı izleyen saatlerde Eğitim Bakanı Carlos Antonio Herrera'nın bilinmeyen kişilerce vurulmasından sonra bütün ülkede sıkıyönetim ilan edildi.

Perşembe sabahı yürürlüğe giren sıkıyönetim bir ay süreyle geçerli olacaktır. Sıkıyönetim süresinde her türlü toplantı ve gösteriler yasaklandı. Polis gerekli gördüğü yerlerde izinsiz arama yapabilecektir.

İsrail'de askeri mahkemede bomba patladı

Dış Haberler Servisi — İsrail'de işgal altındaki El-Halil kentinde Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi ve Askeri İstihbarat Örgütü binalarında önceki gün patlayan bombalar en az 7 kişinin ölümüne ve birçok kişinin yaralanmasına neden oldu. FKÖ, bomba olaylarını üstlendiğini bildirirken, İsrail Radyosu da olayı doğruladı.

ABD'de 1980 Bütçe'si reddedildi

Washington (A.A.) — ABD Temsilciler Meclisi 1980 mali yılı bütçesini 114'e karşı 260 oyla reddetti.

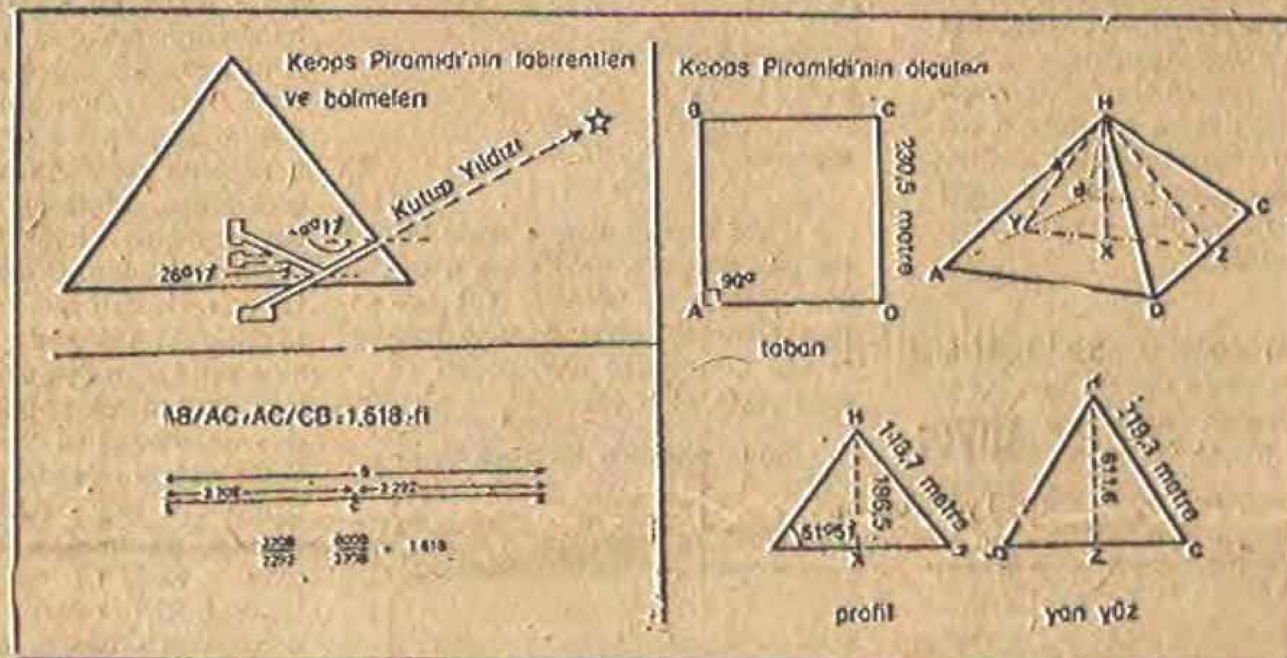
Bütçe tasarısında, savunma harcamaları için ek ödenek ayrılmasına karşı çıkan Demokrat Partinin sol kanadı, bütçenin reddi konusunda cumhuriyetçilerle aynı yönde oy kullandı. Oylamadan önce bir konuşma yapan Wisconsin Temsilcisi David Obey, "Temsilciler Meclisinin, özellikle sosyal içerikli programlar konusunda senatoya fazla ödün verdiğini" öne sürdü.

Irak, Mısır'ın "Bağlantısızlar"dan atılmasını isteyecek

Havana (A.A.) — Irak'ın, Havana'da yapılacak 6. bağlantısız ülkeler konferansında Mısırın örgütten çıkarılmasını isteyeceği açıklandı.

Kısa bir ziyaret için Havana'da bulunan Irak Başkan Yardımcısı Taha Muhittin Maruf, Mısırın, bağlantısız ülkeler yasalarını çiğnediğini, bu nedenle örgütten çıkarılmasını isteyeceklerini söyl

Çemberi kareleştiren piramitler ve bilinmeyen yönleri

Dünyanın Yedi Harikasından birisi olan Mısır piramitleri, genel olarak firavun mezarları diye bilinirler. Ama bu piramitlerin her zaman mezar olarak kullanılmadığı, üstelik ilginç matematiksel ve astronomik özelliklerinin var olduğu da ortaya çıkartılmış durumda.

Antik Mısır firavunları tarafından yaptırılan piramitlerin bazılarında firavun mumyalarına rastlanması, mezarların «mezar hırsızları» tarafından soyulduğu kanısını uyandırmıştı. Ama bir çok seferinde, piramitlerin içlerindeki taş lahitlerin bir çoğunun hâlâ kapağının sıkıca kapalı olduğu halde içinin bomboş çıkması, «mezar hırsızları» tezinin her zaman geçerli olmadığını ortaya çıkardı. Bazı firavunların neden bir taneden çok piramit yaptırdıkları sorusu da araştırmacıları düşündürmeye yöneltiyor. Üstelik piramitlerin yapıldığı sıralarda, diğer mezar biçimleri de antik Mısır'da yaygın olarak kullanılıyordu. Mısır piramitlerinin en büyüğü olan Keops Piramidinde ise üç tane bölme bulunmakta. Ama piramitte yalnızca bir tane taş lahit olduğu anlaşılmıştı. Bu lahit bulunduğunda bunun da kapağı yoktu ve içi bomboştu.

KEOPS PİRAMİDİ'NİN MATEMATİKSEL ÖZELLİKLERİ

Keops Pirmidinin matematiksel özellikleri, geometrinin temel yasalarının antik Yunan'da keşfedilmesinden 1.500 yıl önce, antik-Mısırlıların «pi» ve «fi» sayılarını bildiklerini göstermekte. Geomekride önemli yerleri olan bu sayılardan birincisi, bir çemberin çevre uzunluğunu bulmak için kullanılır. kincisi ise, bir ABD doğrusu, AB.AC=AC.CB olacak biçimde bir C noktası ile bölündüğünde elde edilen orandır. Yani bu durumda, AB.AC=AC.CB.1,618.fi sabit sayısı elde edilir.

Keops pimaridinin yüksekliği pi sayısı ile çarpılırsa pimaridin kare biçimindeki tabanının çevre uzunluğu bulunur. Yani piramidin yüksekliği bir çemberin çapı olarak kabul edilirse, tabanın çevre uzunluğu bu çemberin çevre uzunluğuna eşit olmaktadır. Bilim adamları buna kareleştirilmiş çember diyorlar. Bu sayısal bağlantı piramidin yan yüksekliği yaklaşık 51 derecelik bir eğimde yapılması ile başarılmıştır. İlginç olan yan, piramitlerin hepsinde ya 51 derecelik ya da 43 derecelik bir açı kullanılmasıdır ve 51 derece pi sayısı cinsinden yazılırsa 4/pi, 43 derece ise 3/pi açısından eşit olduğu görülür.

Keops Piramidinin diğer ölçülerinin de büyük bir dikkatle hazırlandığı anlaşılıyor. Alanı 13 dönüm olan taban, bir santimetre kadar yüzlerinin yapılmış düz bir platformdur. Piramit, her birinin ağırlığı 12 ile 70 ton arasında değişen 2 milyon 600 bin granit bloktan oluşmuştur ve blokların birbirlerine değdikleri yerlerde aralarındaki aıklık yarım milimetreden çok değildir. Tabanı tam bir kare biçimindedir ve her bir kenarın 250 metreye yakın uzunluğunda, ençok yarım santimetre kadar bir yanlışlık vardır. 51 derece 51 dakikalık yan yüz eğimindeki açı hatası, bin de bir dereceden azdır. Bunlar antik Mısırlıların oldukça hassas ölçme yöntemleri kullanabildiklerini kanıtlıyor.

Ayrıca «fi» sayısı da pimaridin geometrik özellikleri içinde önemli bir yer tutuyor. Piramit o şekilde yapılmış ki, her yan yüzün alanı, piramidin yükseltilerek karesine eşit.

KEOPS PİRAMİDİ'NİN ASTRONOMİK ÖZELLİKLERİ

En önemli Mısır piramitlerinin hepsi, her bir yüzü bir coğrafik yöne bakacak biçimde yapılmıştır. Bunun yanında, yine hepsinde de, kuzey yönünden başlayan ve tam piramidin ortasında biten, aşağıya doğru eğilimli bir labirent bulunur. Labirentin bittiği yerde, tam tepe noktasının altında ve toprak seviyesinde ya da toprak seviyesinin altında bir bölme bulunur.

Aşağıya doğru eğimli olan bu labirentlerin eğim açısı öyledir ki, labirentin içinde ya da sonundaki bölmeden bakan birisi tam Kutup Yıldızını görür. Daha doğrusu, 26 derece 17 dakika eğilimli bu labirentler Kutup Yıldızı'nın 4500 yıl önce bulunması gereken noktaya bakmaktadırlar.

Keops Piramidinde, bu alışılmış labirentle birlikte bir labirent daha vardır. Bu ikinci labirent birinci labirente açılmakta ve yine 26 derece 17 dakikalık bir eğimle bu kez yukarıya doğru çıkmaktadır. Bu ikinci labirentin sonunda ise iki bölme daha vardır. Yani, iki labirentin birleşme noktasına yansıtıcı bir yüzey (ayna, su birikintisi, vb) konduğunda, bu bölmelerde duran bir kişi de tam Kutup Yıldızını görebilir.

Antik Mısırlıların kullandığı uzunluk ölçü birimlerinden bir tanesinin «kübit» olduğu da biliniyor. Bu uzunluk, ekvatör üzerindeki bir noktanın binde bir saniye içinde aldığı yola yaklaşık olarak eşittir. Keops Piramidi'nin taban kenarlarından her birinin uzunluğu ise, 500 kübittir. Yani ekvator üzerindeki bir noktanın yarım saniyede aldığı yola eşittir.

Bu kanıtlar ortada durduğu sürece Antik Mısır'daki piramitlerin ne için yapıldıkları tartışmaları da sürecek. Bilim adamları bu piramitlerin özelliklerini daha iyi ortaya çıkarmak için araştırmalarını büyük bir ilgi ile sürdürüyorlar. Ancak ortada duran bir gerçek Antik Mısırlıların matematik ve astronomiyi oldukça iyi biliyor olmalarıdır.

DIŞ YORUM

İsrail, petrolleri ele geçirmek istiyor

YAKIN zamana kadar İsrail akaryakıt ihtiyaçlarını Mısır petrol yataklarını işgal ettiği Sina Yarımadasını yağma ederek karşılıyordu. Oradan 5 milyar dolar değerinde «kara altın» pompalanmış bunun dışında da İran'dan da petrol sevkiyatını sağlayabiliyordu. İran, İsrail ihtiyaçlarının % 60'ını karşılıyordu.

ANCAK devrim zafer kazandıktan sonra İran'da siyonistlerin son derece olumsuz bir şekilde Şah'la ilişkisi tespit edilmiştir. İran'ın yeni hükümeti İsrail'e petrol teslimini kesti.

ELBETTEKİ İran petrol musluğu kapanır kapanmaz, Tel-Aviv yöneticileri İsrael'e kimin petrol vereceğini kara kara düşünmeğe başladı.

TEL-AVİV'in petrol talebine ilk cevap veren Mısır başkanı Enver Sedat olmuştur. Sedat, İsrail'in Mısır ekonomisine verdiği zararların tazmin edilmesini düşünmemiştir bile. Aksine, Sedat yağmacılarla birlik kurmuş İsrail'e ileride de petrol teslim edeceğini taahhüt etmiştir. Bunu da takas usulü ile yapacakmış. Ancak İsrail vaad olunan akaryakıttan çok daha fazlasına muhtaçtır, bununla İsrail ekonomisinin hasta «militarizasyonuna» bir şırınga yapacakmış, askeri mekanizmasının çarklarını da yağlayacak, Lübnan'daki bölücülere de akaryakıt temin edecektir, zira bunlar Tel-Aviv kesesinden geçiniyorlar. İsrail'e petrolü kimin vereceği, uçakların, tankların, denizaltılarının, askeri üslerin petrol depolarının nasıl doldurulacağı sorunu açık. Mamafi, bu tereddüt uzun sürmedi. Çünkü İsrail'in Mısır'la özel anlaşması uluslararası pratiğinde çok ender sayılan bir olaydır, çünkü burada iki mukit tarafın anlaşması bedelini üçüncü bir taraf ödüyor. Bu tarafın rolünü ABD oynamaktadır, çünkü Amerikan uçakları, tankları, gemileri ve İsrail'deki üsleri Yakın Doğu'da Amerikan mevcudiyetinin genişlemesinin ta kendisidir ve bunu Pentagon ağızdan düşürmüyor, demek ki ABD için İsrail'e petrol teslimi, stratejik bir önem taşıyan bir davadır. Bunun için ABD ile İsrail arasında imzalanan memoranduma ekten anlaşıldığına göre Washington İsrail'in petrol ihtiyacını daha 15 yıl temin etmek taahhüdünde bulunmuştur ve bu meyanda, ABD'nin bu taahhüdü yerine getirmek için yeteri kadar akaryakıtın bulunup bulunmamasına bakılmayacakmış. Burada ikinci bir sorun daha doğuyor. ABD'nin bugünden fazla petrolü yokken, bunu İsrail'e nereden temin edecekler? Bunun için Washington'un Yakın Doğu'da «olağanüstü hallerin meydana geldiği takdirde» güç kullanma tehdidi tamamen anlaşılıyor. Bununla Pentagon çevreleri Yakın Doğu petrolünün ABD'ye teslimine engel olma gibi halleri kastediyor. Böylece Amerikan bandıralı petrol tankeri, ambarlarına binlerce ton Arap petrolünü Basra körfezinde doldurduktan sonra herhalde Yeni Dünya rotasını tutacağına İsrail'deki Hayfa Limanı'nda demir atacağı muhakkak. O zaman Arap petrol boykotunun hükümleri uygulanacaktır, bunlara göre, petrol üreticisi olan Arap ülkeleri İsrail ile alışverişi olan uluslararası şirketleriyle bütün kontratlarını derhal feshedecektir.

DÜNYA TURU

Somali'de "çiçek"le savaş hızlandı!

DÜNYA'da çiçek hastalığının en son görüldüğü ülke olan Somali'de, bu hastalığın kökünü kazımak için yapılan çalışmaların yoğunlaştırıldığı bildirildi.

Baskılar Ekvator Ginesi'nden 125 bin kişiyi göçe zorladı

EKVATOR Ginesinde, Başkan Macias Nguema rejiminin uyguladığı baskı yüzünden 125.000 kişinin başka Afrika ülkelerine göç ettiği ülkenin muhalefet lideri Eya Nchama tarafından öne sürüldü.

Renault Portekiz'de...

PORTEKİZ hükümeti, Fransız Renault otomobil firmasıyla ülkesinde bir otomobil fabrikası ile diğer komplekslerinin kurulması yolunda bir genel anlaşmaya vardı. Anlaşmanın yatırım miktarı 400 milyon dolar olarak açıklandı.

Carter'ın en yakın arkadaşı dolandırıcı!..

JİMMY Carter'ın Cumhurbaşkanlığa seçilmesi için büyük çaba harcayan bankacı Bert Lance, başında bulunduğu bazı bankaları dolandırdığı iddiası ile mahkemeye verildi.

Kenya'da gergedan avı sınırlandırıldı

KENYA hükümeti ülkedeki gergedan sayısının giderek azalması sonucu, bu hayvanın soyunun devam ettirilerek gelecek kuşaklara aktarılması amacı ile sert önlemler almaya başladı. Kenya'da şu anda gergedanların sayısının 5 bin olduğu açıklandı.

İdi Amin Atom bombası almak istemiş!..

UGANDA'nın eski Devlet Başkanı İdi Amin'in, çevresindeki ülkeleri daha iyi «korkutabilmek» amacıyla atom bombası almak istediği ancak bu emeline ulaşamadan iktidardan düştüğü, İngilterede yayınlanan «Daily Mirror» gazetesi tarafından CİA kaynaklarına dayanılarak öne sürüldü.

DIŞ BASINDAN

Bu yazıda, Avrupa'da güvenlik ve barış sorununun önünde duran sorunlar ele alınıyor. Bugüne kadar elde edilen kazanımlara ve tüm devletler tarafından yerine getirilmesi gereken hükümlülüklere değiniliyor. Son Sovyet - Fransız zirvesinin sonuçları değerlendiriliyor.

NEW TIMES
- Haftalık dergi.
- Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı yayını.
- Moskova'da yayınlanır.

Avrupa'nın birincil önemdeki gereksinmesi

Avrupa Güvenliği İçin Eylem Haftası, Dünya Konseyi'nin çağrısıyla 7-13 Mayıs tarihleri arasında düzenlendi.

Gerçekten de dünya çapındaki gelişmeleri izlediğimizde, günümüzdeki durumun hiç de içaçıcı olmadığını görüyoruz. Avrupa devletleri, savaş sonrası düzenlemeler ve güvenlik konularında ortak çabalarla ciddi denecemleri atılabilecek sonuçlar elde ettiler. Gerçek odur ki, 31 yıldır Avrupa ve onunla birlikte tüm dünya, büyük bir savaşın korkunç sonuçlarını yaşamadı.

Ancak bu, Avrupa'nın geleceği için hiçbir endişe bulunmadığı ve bu kıtada barışın ebediyen kurulabildiği anlamına gelir mi?

Yumuşamanın ilerlemesi, bizleri Avrupa'daki çelişkili ve karmaşık gelişmeleri gözardı etmeye yöneltmelidir. Bir yanda Eski Dünya'nın yumuşama politikasının izleyicisi ve savunucusu olduğunu görüyoruz. Öte yanda kıtadaki büyük asker ve silâh depolarının Doğu-Batı ilişkilerinin günümüzdeki düzeyini tehlikeye attığını.

Bu çelişkinin tek bir açıklaması var. NATO'nun yaklaşımının tam tersi olaşet dengesiz değildir. Avrupa'da barış yanlısı Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist ülkeler topluluğu üyesi diğer devletlerin bu konuda gösterdikleri olağanüstü gayretlere bağlanamaz. Bunların yakıcı sorunlar üzerinde etkileri vardır. Ancak Sovyetler Birliği ile Federal Almanya arasında imzalanan anlaşmaların da üzerinde durmak gerekmektedir. Bu anlaşmalar'ın savaş sonrası dönemde Avrupa'daki düzenlemelere büyük yardımı dokunmuştur. Helsinki'de 35 ülkenin imzaladığı Sonuç Belgesi, Avrupa'da güvenliğin pekiştirilmesi yolunda önemli bir rol oynamıştır. Son zirvede görüldüğü gibi, Sovyetler Birliği'nin Fransa ile olan yapıcı ilişkileri, Finlandiya, Avusturya, ve diğer ülkelerle işbirliğine önem vermesi, Avrupa'da barışın önemli etkenleridir.

Savaş sonrası dönem, askersel yumuşama konusunda görüş birliğine varılmasının, politik yumuşama konusunda ortak noktalara varılmasından çok daha zor olduğunu ortaya koymuştur. Bugün Avrupa'nın silahsızlanmaktan başka seçeneği yoktur. Ve çözüm bekleyen çok acil görevler vardır. Viyana görüşmelerine konu olan kuvvet ve silâh indiriminin gerçekleşmesi, Helsinki Nihai Senedine imza koyan ülkelerin birbirlerine karşı ilk nükleer silah kullanacak ülkeler olmayacaklarına ilişkin sözleşme, ayrıca pek çok güven getiren ve askersel yumuşamaya hizmet önlemleri gibi.

Askersel yumuşama, ancak devletlerin iyi niyet göstermeleri ile gerçekleşebilir. Helsinki'nin ele alındığı Belgrad Konferansı'nda sosyalist ülkelerin askersel yumuşama konusundaki önerilerinin Batılılar tarafından nasıl gündemden kaçırılmaya çalışıldığı hatırlardadır. Değerli zaman böyle harcanıp gitmiştir. 1980 Madrid toplantısında böyle bir tavra izin verilmemelidir. Sovyet - Fransız yumuşama ve barış konusunda işbirliği programında açıklandığı ve vurgulandığı gibi, Nihai Senedin imzacı devletlerinin ortak bir denetleme mekanizması oluşturmaları, güven getirici önlemleri artırmaları ve Avrupa'daki askersel varlıklarını azaltmaları, çok büyük önem taşımaktadır. Sovyetler Birliği ve Fransa'nın bu yaklaşımı, Pentagon'un Avrupa'ya yeni nükleer füzeler ve nötron bombası yerleştirme plânına karşı çıkan herkes tarafından büyük memnunlukla karşılanmaktadır.

الثــورة

EL-SEVRA
- Günlük gazete.
- Irak Baas Partisi'nin resmi yayın organı.
- Bağdat'ta yayınlanır.

Meksika petrolü, ABD'nin çok uluslu petrol şirketlerinin iştahını kabartıyor. Bu konuda dünya basınında pek çok yazı çıkıyor. Yine bir petrol üreticisi ülke olan Irak'ın bu konudaki resmi görüşü şöyle:

Meksika petrolü ve emperyalizmin iştahı...

Amerikan propaganda örgütleri kısa bir süreden beri Meksika'nın «olağanüstü» petrol rezervleriyle ilgili rapor inceleme, araştırma, haber ve rakamlar yayınlamaya ve yaymaya başladı. ABD'nin amacı Ortadoğu petrolünün değerini azaltmak ve dikkatleri bu bölgeden uzaklaştırmaktır.

Bilindiği gibi İran devrimi, Ortadoğu'daki son gelişmeler ve İsrail - Mısır anlaşmasından sonra ABD kendisi için «hayati» bir önem taşıyan ve bölgeed daha dikkatli bir politika izlemeye başladı. Hele hele 1973 İsrail - Arap savaşıylan petrole uygulanan ambargo'dan sonra ABD ve müttefiki Batı Avrupa'nın durumunu düşünürsek, bu olayı daha da iyi kavrayabiliriz. Bilindiği gibi ABD, kapitalist Avrupa ülkeleriyle birlikte ambargoya tepki olarak 1974 yılında Dünya Enerji Konfransını kurmuşlardı. Konferansın amacı başta Arap ülkeleri olmak üzere OPEC üyelerine baskı yapmak ve petrol kaynağı olarak OPEC ülkeleri yerine Alaska, Kuzey Avrupa ve diğer ülkelerinin petrolünü ön plâna çıkartmaktı. Bu arada petrol fiyatlarının dondurulması isteği ise konferansın «açık» ve «kapalı» politikasının temeliydi.

İstediğini elde edemeyen ABD ve denetimindeki Enerji Konferansı şimdi de daha yoğun bir karşı saldırıya geçmeyi plânlıyor. Bu nedenle ve özellikle yeni bir petrol ambargosunda nsöz edilirken, Meksika petrolünden sık sık söz etmek, bu saldırının ana stratejisini oluşturuyor.

MEKSİKA PETROLÜ VE GERÇEKLER

Meksika'nın petrol rezervleri ile ilgili haberler sık sık gazetelerde yer alır. Ancak bu rezervlerle ilgili kesin bilgi Meksika Ulusal Petrol Şirketi Bimex tarafından verilmektedir. Bimex'e göre bu rezerv 40 milyar varildir.

Newsweek
THE INTERNATIONAL NEWSMAG

NEWSWEEK
- Haftalık dergi.
- Amerikan Washington Post Şirketi'nindir.
- New York'ta yayınlanır.

Newsweek dergisi, emperyalizme büyük darbeler indiren Kongo Halk Cumhuriyeti'ni aşağıdaki biçimde değerlendiriyor. Yazıda IMF, tüm çabasına karşın, bu ülkede elde edilen kazanımları itiraf etmek zorunda kalıyor.

Kongo'nun ekonomisi doğal kaynaklara dayalı

Tropikal Afrika'da yer alan Kongo Halk Cumhuriyeti, ekvator çizgisinin üzerindedir ve Atlantik Okyanusu'nda kısa bir sahile sahiptir. Kongo'nun kuzeyinde, güneyinde verimli vadilerin aksine çok seyrek insan yaşayan muazzam ormanlar ve bataklıklar bulunmaktadır. Nüfus yoğunluğu ortalama olarak düşüktür; 350 bin kilometre kare yüzölçümlü ülkede yalnızca 1 milyon 400 bin kadar insan yaşamaktadır.

Bir çok Afrika ülkesinin tersine, kentleşme oranı yüksektir (yüzde) 60 kadar) ve, nispeten yüksek doğum oranına rağmen kırdan kentlere göç nedeniyle kırsal nüfusta bir azalma ortaya çıktıkça bu kentleşme de hızla artmaktadır. Başkent Brazzaville'de 300 binden çok insan yaşamaktadır. Kongo'nun bir başka çarpıcı özelliği de okur-yazar oranının ve öğrenci sayısının çok yüksek olmasıdrı. Eğitime büyük bir önem verilmesi nedeniyle yetişkin insanlar arasındaki okur-yazar oranı 1960'ta yüzde 16'dan günümüzde yüzde 70'in üzerine çıkmıştır. İlk okullardaki öğrenciler ise 5-14 yaş arasındaki çocukların hemen hemen hepsini kapsamaktadır.

Kongo, güney sahillerinin açıklarındaki petrol yataklarından kuzeydeki muazzam değerli kereste alanlarına kadar çok çeşitli ve zengin doğal kaynaklara sahiptir. Keşfedilmiş bulunan zengin demir cevheri yatakları uzak ve erişilemez bölgelerde olduğundan, madencilik, küçük miktarlarda bakır, kurşun ve çinko üretimiyle sınırlıdır. Tarım üretimi, ihraç ürünlerinden (esas olarak kahve ve kakao) ve besin ürünlerinden daha çok yerli besinlerden biri olan tapyoka) oluşur. Büyük ölçüde, kırlık bölgelerden göçün bir sonucu olarak, besin üretimi nüfus artış hızına ayak uyduramamış ve besin ithalatına gitmek zorunda kalınmıştır.

MERSİN SODA OLAYI

Soda işçileri yalnız değildir!

«Grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklar için işçi-teknik eleman devrimci dayanışması yükseliyor!..»

Hazırlayan: TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI

-2-

Mersin Soda Sanayii grevi, işverenin tüm çabalarına karşın tüm çalışanların desteğini kazanan bir grev oldu

Soda Sanayii işyerinde DİSK'e bağlı Petkim - İş Sendikası ile Soda İşvereni arasında toplusözleşme görüşmeleri 1977 yılı sonlarında başladı. Anlaşmazlık konuları içinde iki tanesi belirleyici öneme sahip oldu:

1) Kapsam sorunu:

İşveren, Şişe - Cam'ın tüm kuruluşlarında teknisyenlerin ve ustabaşıların (bazı işyerlerinde ustaların) sendikasız olduğunu savunarak, sendikalı olan teknisyenlerin sendika dışında kalmasında dayattı. Başından beri bu yönde her türlü ekonomik ve sosyal baskılar yapılmış olup, mühendis ve şefler bu yasa dışı politikaya ortak edilmek istenmişti. Baskılara rağmen, teknisyenlerin büyük çoğunluğu bu dönemde sendikadan ayrılmadılar. Ancak işverenin bu konudaki katı tutumu, görüşmeleri uzlaşmazlığa götürdü.

2) Ücret Sorunu:

Başlangıçta 80.— TL / saat'in üstünde zam vermeyen, kendi saptadığı bu tavanı, kendi işyerlerinde hiçbir şekilde aşamayacağını söyleyen işveren, daha sonra gazetelere verdiği ilânlarda 120.— TL zam verdiğini söylemekteydi. Burada «ince» bir ayak oyunu yapan işveren, toplusözleşme süresinin 2 yerine 2,5 yıl olmasını da istemekte, farkı buradan kapatmayı hesaplamaktaydı. Sonuçta, sözleşme 80.— TL'sına imzalanmış olacaktı.

Bugün, Soda Sanayii A.Ş.'deki ücretler, çalışma koşulları ve yapılan işin niteliği vb. özellikler gözönünde tutulduğunda, işverenin diğer yatırımlarında (örneğin cam sanayii) verile nücretlerin çok altındadır. İşçilerin büyük çoğunluğu asgari ücretin biraz üstünde (brüt 3500 . 4000 TL / ay) ücretle çalışmaktadırlar.

Güçlü sermaye odaklarının ilgi alunina giren Mersin Soda grevi, bu görünen nedenlerin yanında, esas olarak bunların ardında yatan bazı nedenlerle işverenin geri adım atmak istemediği bir grev oldu.

İŞVEREN NEDEN BU KADAR ISRAR EDİYOR?

«Asıl önemli olan, o anda kalıcı gibi görünen, ama daha o andan başlayarck ölmeye yüz tutmuş olan şeyi değil, o anda kalıcı gibi görünmese bile, doğan ve gelişmekte oldn şeydir.»

Soda olayında işvereni burjuva yasalarının bile sınırları dışına çıkarak anti-demokratik baskı ve önlemler almaya zorlayan, toplusözleşme ile gelecek parasal yük değil, çalışanların bilincinin patlayan tomurcuğunda, işçi - mühendis kitlesinin örnek dayanışmasında sezinlediği doğmakta ve gelişmekte olan devrimci özdür.

Öncelikle Soda Sanayiindeki grev, işverenin tüm çabalarına karşın, düz işçilerden başlayarak fabrikada müdürler düzeyine kadar, işçi - teknisyen - tekniker - mühendislerden oluşan, tüm çalışanların desteğini kazanan bir grev oldu. Türkiye'de toplum düzenine saygıyı sağlamak gibi, çok önemli iddiaları olan tekelci sermaye grubu için, böylesine güçlü bir dayanışmanın kırılması büyük önem taşımakta. Grev başlayana kadar sendika üyesi olmayan fabrikadaki 21 mühendis, grevle birlikte sendikaya üye olarak mücadeleye aktif olarak katıldılar. Bir yandan sendikalaşma hakkı olduğu halde yeterli sendikalaşma bilincine ulaşmamış - mimar mühendislerin bulunduğu, öte yandan grevli - toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkını almak için mücadele verildiği ortamda, Mersin Soda grevindeki örnek bir mühendis - teknisyen - işçi dayanışmasının ve verilen mücadelenin başarıya ulaşmasının propaganda gücü çok yüksek olacaktır. Bölgede sendikalaşma hakkı olduğu halde bunu kullanmayan ya da kullanamayan teknik eleman oranının yük sekliği gözönüne alındığında olayın işveren açısından önemi daha da artmaktadır.

Gerek üyeleri gerekse sendika temsilcisi bazı işçileri, gözdağı vermek üzere işten atmak isteyen Soda İşvereni, bu konuda fabrika daki müdürleri de yanına çekememiş bu müdürler üzerinde baskı yapmış, sonunda onları da işten atmıştı. Grev sırasında ve sonrasındaki gelişmelerde, Soda işvereni böylece giderek yalnız kalmış, buna karşılık karşısındaki kitle hem artmış hem de kenetlendi. Buna karşın, Soda İşvereni yukarıda sözü edilen kendi açısından çok büyük önem taşıyan nedenlerle, bu kitleyi bölmek, parçalamak gerilletmek için her yola başvurdu.

İşçi sağlığı...

Yarın:

YANIT BEKLEYEN SORUNLAR

GEREK ÜYELERİ, GEREK SENDİKA TEMSİLCİSİ BAZI İŞÇİLERİ, GÖZDAĞI VERMEK ÜZERE İŞTEN ATMAK İSTEYEN SODA İŞVERENİ, BU KONUDA FABRİKADAKİ MÜDÜRLERİ DE YANINA ÇEKEMEDİ, BU MÜDÜRLER ÜZERİNDE BASKI YAPTI, SONUNDA DA İŞTEN ATTI.

GREV SIRASI VE SONRASINDAKİ GELİŞMELERDE, SODA İŞVERENİ BÖYLECE GİDEREK YALNIZ KALDI, BUNA KARŞILIK KARŞISINDAKİ KİTLE HEM ARTTI, HEM KENETLENDİ.

BUNA KARŞIN, SODA İŞVERENİ YAZIDA SÖZÜ EDİLEN VE KENDİ AÇISINDAN ÇOK BÜYÜK ÖNEM TAŞIYAN NEDENLERLE, BU KİTLEYİ BÖLMEK, PARÇALAMAK, GERİLETMEK İÇİN ELİNDEN GELDİĞİNCE VE ACIMASIZCA HER YOLA BAŞVURDU.

İTHALAT-İHRACAT VE SODA PATRONUNUN OYUNLARI

SODA İTHALATI

Yıl	Miktar (ton)	Tutarı (TL)	Fiyat (TL/ton)
74	75270	155.900	2071
75	72400	188.000	2597
76	11715	24.597	2100
77	553	613	1109
78	16286	29.321	1800
79	3930	6.013	1530

SODA İHRACATI

Yıl	Miktar (ton)	Tutarı (TL)	Fiyat (TL/ton)
74	—	—	—
75	—	—	—
76	13259	14.736	1111
77	22090	33.293	1054
78	5072	10.849	2138
79	—	—	—

Soda Sanayiinin bugünkü üretimi, yurtiçi gereksinimini karşılayacak düzeyde gerçekleşmektedir. Buna karşın, kuruluş sırasında alınan kredinin koşulu olarak yılda 1 milyon dolarlık ihracat yapılması gerektiğinden, 1979 yılında önce ihracat, sonra da gene aynı kuruluş tarafından ithalat yoluna gidilmiştir.

«Burada oynanan oyun çok yönlüdür. Sorun yalnızca ihracat taahhüdünü yerine getirmek olarak sunulmakta, vurgun gizlenmektedir. Şirket, bu ihracat için % 15 ihracatta vergi iadesi almaktadır. Böylece ürünü düşük fiatla ihraç etmekten gelen bir kaybı olmamaktadır. Ayrıca yurt içi üretimde tekel durumunda olduğundan fiatlarla istediği gibi oynayarak yurtiçi fiatlarını yükseltmektedir. Ama şirket asıl vurgunu ithalat yoluyla sağlamaktadır. 1976 yılında Soda Sanayiinin yurt içinde ağır soda satış fiatı 4.100.—TL/ton iken, aynı yıl şirket sodayı 2.100.—TL/ton fiatla ithal etmiş ve aradaki fark soda patronunun kasasına girmiştir.»

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

Birleşmiş Milletlerin Kore'ye müdahalesinde oybirliği ilkesi bu akıbete uğramıştır

Kimi zaman devletler hukukunun hükümlerini yok sayarlar

ABD, 1954'de Vietnam'da Cenevre anlaşmasını çiğnedi

— 131 —

İğreti bir hukuk

Kaldı ki, salt bir irade izharının sonucu olan birşey, bu iradenin değişmesi ile ortadan kaldırılabilir.

Örneğin, Birleşik Amerika Vietnam'la ilgili Cenevre Antlaşmalarına artık uymayı istemeye görsün (başlangıçta samimi olduğunu kabul etsek bile); bu antlaşmaların ABD bakımından bağlayıcı gücü sona erer.

Aynı şekilde, ABD'nin hegemonya ilkesine otodeterminasyon ilkesinden daha çok değer vermesi, otodeterminasyon ilkesinin hegemonya ilkesi önünde silinmesi için yeter.

Az saygı gören bir hukuk

Tarih, kapitalist devletlerin, ilânına bizzat katıldıkları hükümler dahil olmak üzere, yeni devletler hukukunun kurallarını uygulamayı reddettiklerinin somut örnekleri ile doludur.

B. — HUKUKUN AĞIRLIĞI AZDIR

a) Hukukun ihlâli:

Kimi zaman devletler hukukunun hükümlerini yok sayarlar.

Kore olayı

Birleşmiş Milletlerin Kore'ye müdahalesinde oybirliği ilkesi bu akıbete uğramıştır.

Sovyetler Birliğinin görüşmelere katılmamış olması kuşkusuz ilkenin ihlâlini kolaylaştırmıştır. Fakat bu suçu suç olmaktan çıkarmaz. Jandarma kapının önünde oldukça, soyguncunun kapının kilidini kırmaya teşebbüs et[illegible]ini haklı olarak düşünebiliriz. Fakat jandarmanın geçici bir yokluğundan yararlanarak kapıyı kıran hırsızın hareketi yine de suçtur.

Birleşmiş Milletler Anayasası, dünya gücünün bir halka büyük devletlerden birinin hükümet sistemini empoze etmek için bir araç olarak kullanılmamasının teminatı olarak, dört büyük devletin anlaşması şartını aramaktadır. Kore Halk Cumhuriyetinin rejimine karşı savaşmak için, Kore'ye Birleşmiş Milletler bayrağı altında uluslararası kuvvetler gönderme kararı, Güvenlik Konseyinin sadece üç büyük devletin katıldığı bir toplantısında alınmıştır. Ve bu devletlerin üçü de kapitalist sistemden yana ve Güney Kore'de Syngman Rhee'nin faşist diktatörlüğünü desteklemekten yana olan devletlerdi.

Tarih, kapitalist devletlerin, ilânına bizzat katıldıkları hükümler dahil olmak üzere, yeni devletler hukukunun kurallarını uygulamayı reddettiklerinin somut örnekleri ile doludur

Bu dördüncü büyük devlet olumsuz oy kullandığı takdirde, müdahale kararı yasak eylemler kriterine giriyor, evrensel bir ahlaki haklılık temeline dayanmayan silahlı bir müdahale teşkil ediyor ve dolayısıyle Devletler hukukuna aykırı ve Birleşmiş Milletlerin müeyyide uygulamasını gerektiren bir saldırı niteliği taşıyor demekti.

Zaten bu örneklerin ışığındadır ki, oybirliği ilkesi ile salt «veto hakkını» birbirine karıştırmamak gerekir: eğer sadece bir veto hakkı söz konusu olmuş olsaydı, toplantıda hazır bulunmayan Sovyetler Birliği karara katılmış sayılabilirdi: veto hakkını kullanmamış olduğuna göre, «sükût ikrardan gelir» ilkesine dayanılarak kararı veto etmediği sonucu çıkarılabilirdi.

Oysa, oybirliği ilkesi dört büyük devletin anlaşmasını kararın hüküm ifade etmesi için şart kılmaktadır. Sovyetler Birliği oyunu kullanmadığına, görüşünü bildirmediğine göre, karara katılmış ve muvaffakatini bildirmiş sayılamazdı; diğer üç devletin onun sükûtu ile yetinmeye ve açıkça bildirilmiş muvafakatini almadan harekete geçmeye hakları yoktu.

Bu üçlü karar uyarınca Kore'ye Birleşmiş Milletler bayrağı altında askeri birliklerini yollamakla bu devletler Birleşmiş Milletler Anayasasını açıkça ihlal etmişlerdir; dört büyük devletin oybirliğini şart kılan madde hükmünü yok saymakla, uluslararası otoriteyi açıktan açığa kötüye kullanmak suçunu işlemişlerdir.

VİETNAM OLAYI

Aynı şekilde, Vietnam'da da Birleşik Amerika 1954 Cenevre antlaşmalarının en somut hükümlerini pervasızca çiğneyerek bu ülkede yeni askeri üsler kurmuş ve ülkeye yeni askeri personel göndermiştir. Soygun hükümetinin, Vietnam Demokratik Cumhuriyetinin 1955 yılından beri süregelen ısrarlarına rağmen, Cenevre antlaşmalarının 7. maddesinde 1956 yılında yapılması öngörülmüş olan seçimlere karşı çıkmış olması da aynı şekilde bu antlaşmaların açık bir ihlalini teşkil etmiştir.

ALMANYA MESELESİ

Aynı şekilde, Almanya Federal Cumhuriyetinin, Nazizmden ve askerlikten arınmış bir temel üzerinde egemenliğine yeniden kavuşuncaya kadar Almanya'nın işgal kuvvetleri tarafından ortaklaşa yönetilmesini öngören Postdam antlaşmalarına aykırı olarak tek taraflı bir kararla kurulmuş olması da devletler hukukunun açık bir ihlalidir.

Bütün bu hallerde, hukuk açıkça çiğnenmiştir: bu kanunsuz eylemlerin failleri eylemlerini yasalara uydurmaya ve haklı göstermeye çalışmamışlardır. Politik gerçekler, maslahata uygunluk mülahazaları ile yetinmişlerdir.

b) Hukukun amacından saptırılması:

Başka (ve bazen aynı) olaylarda, hukuka saygılı davranıyorlarmış izlenimini vermeye çalışmışlar fakat aslında hukuku amacından saptırarak onu kendi çıkarları doğrultusunda kullanmışlardır.

Bu kez hukuku bir kenara itmek veya umursamamak cihetine gitmemişler fakat onu yozlaştırarak yorumlamışlardır.

Örneğin, NATO ve SEATO gibi bölgesel paktlar konusunda tutumları bu olmuştur.

BÖLGESEL PAKTLAR

Birleşik Amerika bu paktları Birleşmiş Milletler Anayasasının 52'nci maddesinin gerekçesine sığınarak savunmaktadır.

Oysa, Anayasanın 52'nci maddesi gerçekten bölgesel ittifakların akdedilmesini öngörüyorsa da, şu şekilde kaleme alınmıştır:

«İşbu Anayasanın hiç bir hükmü, uluslararası barış ve güvenliğin korunmasına ilişkin olup da bölgesel karakterde bir eyleme elverişli bulunan meseleleri halletmek amacına yönelik bölgesel anlaşmaların veya organların mevcudiyetine, bu anlaşma veya organlar ve faaliyetleri Birleşmiş Milletlerin Amaçları ve İlkeleri ile bağdaşmak şartiyle, engel değildir.

(Devam Edecek)

SSCB'de, aile ve devlet bütçesinde vergilerin oranı

1979 yılında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde halkın gelirinden kesilen vergi tutarı, 22 milyar 800 milyon ruble yani devlet bütçesinin gelir kısmının yüzde 8,4 kadarını bulacak. Vergilerin oranı geçen yıllarda da hemen hemen aynı tutarı bulmuştu. Örneğin 1970'te halkın gelirlerinden kesilen vergi tutarı bütçenin gelir kısmının yüzde 8,1 (yani 12 milyar 700 milyon ruble), 1975'te yüzde 8,4'ü (16 milyar 400 milyon ruble), 1977'de yüzde 8,4'ü (20 milyar 800 milyon ruble) bulmuştu. Vergi tutarının artmasına, işçi sayısının ve iş ücretinin artması neden oldu.

Geçen yıllarda olduğu gibi şimdi de sosyalist ekonomiden elde edilen gelirler bütçenin gelir kısmının temelini oluşturuyor: 1970'te bu tutar 142 milyar 900 milyon ruble (yani gelirlerin yüzde 91,2'si), 1975'te 199 milyar 1 milyon ruble (yüzde 91'i) bulmuştu. Bu yıl sosyalist ekonominin sağladığı gelirin tutarı yaklaşık olarak yüzde 91'i yani 244 milyar 900 milyon ruble bulacak.

Yani Sovyet devleti yurttaşların gelirlerinden kesilen vergileri, mevcudiyetinin ekonomik temeli saymaz. Bahusus bu vergilerin halka geri verildiği söylenebilir. Örneğin 1979'da yalnız sosyal kültürel ihtiyaçlara ayrılan ödenekler (parasız öğrenim ve tıp yardımına) yurttaşların ödedikleri vergi tutarını dört mislinden fazla aşacak.

Toplumsal üretimin ve sosyalist ekonominin sağladığı gelirlerin artması, devlete halktan kesilen vergi tutarını durmadan azaltmak olanağını veriyor.

SSC Birliğinde halktan ne gibi vergiler alınır?

Başlıca vergi, gelir vergisidir. Gelir kaynağı olan her yurttaştan vergi kesilir. Vergi tutarı, aylık tutarına bağlıdır: İnsan ne kadar fazla kazanırsa o kadar fazla vergi öder. İşçi ve memurlardan kesilen gelir vergisinin tutarı aylıklarının yüzde 1,5 ile 13'ü bulur. Doktorluk, öğretmenlik, el zanaatları gibi işlerle uğraşanlar ve kentte toprak kesimleri olan ve mülklerini kiraya verenler özel gruba aittir. Bunlardan daha fazla vergi kesilir. Kolhoz üyesi köylüler, 1'ci ve 2'ci gruba ait malüller ve bazı kategoriden askerler (er, çavuş, başçavuşlar) vergiden muaf tutulur. Dört ve daha fazla kişi geçindiren işçi ve memurlardan kesilen vergi tutarı yüzde 30 azaltılıyor. Emekli aylığından, devlet tahvilatından, piyangodan, yatırılan para faizinden, sigorta bedelinden ve nafaka parasından vergi kesilmez.

Köylerde toprak kesimleri olan yurttaşlar tarım vergisini öderler. Bu verginin tutarı toprağın büyüklüğüne bağlı. Hektarın yüzde yüzü için yılda 30 kopikten 2 ruble 20 kopik, kadar ödenir. Bu tutar yılda ortalama 20 ruble kadarı bulur.

1'nci ve ikinci gruba ait savaş ve emek malülleri, muvazzaf hizmet görenler ve bazı kategoriden yurttaşları, tarım vergisinden muaf tutulur.

20 yaşından 60 yaşına kadar erkekler ve 20 yaşından 45 yaşına kadar kadınlar çocuksuzluk vergisini öderler. Bu vergi tutarı aylığın yüzde 0,28 ile yüzde 6'sını buluyor. Fakat çocuksuzluk vergisini devlet bütçesine ayrılan önemli bir kaynak saymak yanlış olur. Çünkü yurttaşların çoğunun 25-27 yaşına bastıkları zaman çocukları olur. Kolhoz üyesi köylüler, er ve çavuşlar, yüksek okul öğrencileri, 1'nci ve 2'nci gruba ait malüller ve kocaları olmayan kadınlar bu vergiden muaf tutulur.

SSC Birliğinde işçi ve memurların aileleri devlete vergi olarak aylıklarının ortalama yüzde on kadarını öderler, köylü aileleri bundan bir hayli daha az öderler. Doğrusu bu pek te büyük bir tutar değildir. Örneğin Amerika'da emekçi ailesi vergilere gelirlerinin üçte bir kadarını harcar.

Her Sovyet insanının yılda devletten (yani toplumsal tüketim fonlarından (parasız öğrenim, parasız tedavi, sağlık yurdunda parasız olarak dinlenme, emekli aylığı, maddi yardım ve saire) 400 ruble kadar aldığı hesaba katılırsa neden Sovyet yurttaşlarının vergiyi yükü bir şey saymadıkları kolay anlaşılır.

Zamanla Sovyet devleti vergileri büsbütün kaldıracak. Sovyet toplumunun sosyal ekonomi gelişmesinin mantığı işte böyledir. Bir de devlet bu yük kayıplar görmez çünkü sosyalist ekonominin sağladığı gelirler oldukça hızla artıyor. Bu, zaman sorunudur.

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

— 20 —

— Birleşmiş Milletler Örgütü'nün silahsızlanma üzerine olağanüstü Genel Kurulunun başarıya ulaşması ve Dünya silahsızlanma Konferansının toplanması,

2.2.3.2. İşçilerin ekonomik ve toplumsal istemlerinin karşılanması

Erkek ya da kadın, genç ya da yaşlı tüm işçiler, fabrikalarda, kırsal alanlarda, bürolarda, üniversitelerde, araştırma merkezlerinde, kafa ya da kol emeği kullanarak, insanlığın sahip olduğu tüm zenginlikleri yaratıyorlar.

Kapitalizmin savaş sonrasındaki genişleme dönemini, son bir [illegible] yıldan beri, bu sistemin yapılarını da tartışma konusu yapan uzun bir bunalım dönemi izlemiştir. Bunalımdan çıkış yolunda sistemin kendini toparlaması söz konusu olabilse bile, bunların, kısmi ve geçici olmaktan öteye geçebilmeleri tartışmalıdır. Bu durum, çok sayıda önemli sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

Bunalımın uluslararası ticaret ilişkilerinde meydana getirdiği kargaşa sosyalist ekonomiler için bazı sorunlar yaratmakta, ancak bu sorunlar, sosyalist ekonominin nitelikleri sayesinde aşılmaktadır.

Bunalımın sürmesinin kapitalist ülkelerde yarattığı sonuç ise, her şeyden önce, emekçi kitlelerin çalışma ve yaşama koşullarının kötüleşmesi demektir.

Enflasyon, fiyat artışları hemen hemen süreklilik kazanmış fenomenler haline gelmiştir.

İşsizlik ve istihdamda kısıtlama, gelişmiş ya da azgelişmiş kapitalist dünyada yüz milyonlarca işçiyi etkilemektedir.

İş sahibi işçiler ise, daha ağır bir sömürü altına itilmektedirler. Genç, kadın, yaşlı ve göçmen işçiler gibi kategoriler, bu durumdan özellikle zarar görmekte ve sık sık kabul edilemeyecek ayırımlara uğratılmaktadırlar.

Üçüncü Dünya diye adlandırılan ülkelerde, işçilerin ve halkların içinde bulundukları durum daha da dramatiktir. Çok değişik sosyo-ekonomik yapılara sahip ve genelinde geçiş toplumları olarak nitelenen bu ülkeler, değişiklikler karşısında aşırı derecede duyarlıdırlar ve çeşitli iç ve dış etkenlerin baskısı altında dalgalanmalara uğrarlar.

Bu ülkeler, toplumsal ve ekonomik gelişme yollarını seçmek için çetin savaşımlara sahne olmuştur. Bu, ulusal alanlarda, politik güçler ya da sınıflar arasındaki ittifakların değişkenliğinde kendini göstermektedir.

Aynı zamanda bu ülkelerde, işçilerin, yaşamsal çıkarlarını korumak ve sosyo-ekonomik alanların yönetiminde olumlu değişiklikler yaratabilmek için oluşturdukları örgütlenmelerde geniş bir biçim çeşitliliği, sınıf savaşımında karmaşık biçimler görülmektedir. Sendikaların önünde, özellikle tarım işçileri ve tarım ekonomisindeki diğer emekçi kategoriler doğrultusunda çalışmalarını genişletme görevi bulunmaktadır. Bu ülkelerden bazıları, ilerici ve bağımsız bir yola kararlı olarak girmişlerdir. Bunlar, büyüme güçlüklerini altetmeye ve işçilerin ve halkların yaşamlarını iyileştirmeye çalışmaktadırlar. Gelişmekte olan ülke sendikalarının rolü, hem ülkelerindeki toplumsal yaşamda hem de uluslararası sendikal hareket içinde büyümektedir.

Ancak bu ülkelerin çoğunluğu, ekonomik olarak azgelişmişlik koşullarında bulunduklarından, feodal ya da yarı-feodal biçimlerin hâlâ devam etmesinden ve dünya kapitalist sistemiyle olan bağlarından dolayı, gelişmiş kapitalist ülkelerin hastalıklarını daha derin bir şekilde hissetmektedirler.

— Enflasyon ve işsizlik daha büyük boyutlardadır.

— Milyonlarca insan kötü beslenme sıkıntısı içindedir.

— Okuma yazma bilmeme oranı rekor düzeylerdedir.

Bu ülkeler ile sanayileşmiş kapitalist ülkeler arasındaki ticaret ve değişim ilişkileri, giderek birincilerin aleyhine kötüleşmektedir. Sonuçta bunlar artan bir şekilde borçlanmakta ve böylece gelişmeleri aksamakta ve hatta engellenmektedir.

Söz konusu olan bunalım yalnızca ekonomik bir bunalım değildir. Toplumsal, kültürel ve ahlaki alanları da kapsamaktadır. Bunalımın yanısıra, işçilere ve sendikalara karşı baskı yöntemleri uygulanmakta, pek çok ülkede sendikal ve demokratik haklar çiğnenmektedir.

Uluslar - üstü şirketler, özellikle sermayenin uluslararası düzeyde birikimi sonucu enflasyonu artırarak bugünkü bunalımın sürmesinde ve derinleşmesinde çok büyük sorumluluklar taşımaktadırlar.

Uluslar - üstü şirketler, ekonominin en dinamik kesimleri, fiyatlar, hammaddeler, devlet siparişleri, piyasaların dağılımı, uluslararası finans ve kredi ilişkileri, üretim ve araştırma teknikleri, kapitalist ülkelerin dış ticareti üzerinde hemen hemen tümü silah üretimi ya da ticaretinde yer almakta ve silahlanma yarışını, silahlı çatışmaları kışkırtmaktadırlar.

Para sistemindeki bozuklukların ve aksamaların merkezinde de uluslar - üstü şirketler vardır. Milyonlarca işçiyi sömürerek görülmemiş kârlar elde etmekten, yerleştikleri ülkelerin egemenliklerine saldırmaktan, halklara karşı komplonun her türlüsünü düzenlemekten çekinmemektedirler.

İşçilerin istemlerini karşılamak için derhal alınabilecek önlemler vardır. Bunun için, tekellerin dev kârlarından ve silahlanma amacıyla yapılan büyük yatırımlardan yararlanmak gereklidir.

(Devamı Var.)

SÖZLÜK

MANTIKSAL KALKÜL:

Konuşma dilinde: Hesaplama; modern mantık ve matematikte, işaretlerle işlem yapmakta kullanılan, bir işaretler ve kurallar sistemi...

Mantıksal kalküller kaplamsaldır (extensional), yani işaretlerin biçimini ve yapısını göz önünde bulundurur, anlamlarına aldırış etmez. Anlamı hesaba katması halinde, yorumlanmış bir kalkül sözkonusudur. Mantıksal kalküller, formelleştirilmiş teorilerin mantıksal temel sorunlarını çözümlemek için başvurulan bir araçtır. — Mantık.

MANTIKSAL VE TARİHSEL:

İnsan bilgisinin (— bilgi edinme/bilgi) tabi olduğu diyalektik bir yasal düzenliliği bütünlüğü içinde dile getiren felsefe kategorileri...

Mantıksal olan, belirli bir nesnenin tabi olduğu yasal düzenlilikleri soyut ve sistemli bir şekilde dile getiren teorik bilgidir; tarihsel olan ise, nesnelerin oluşumunun ve gelişmesinin yeniden üretimi ve bilgisidir. Mantıksal ile tarihsel karşılıklı etkileşim içinde bulunurlar ve bilginin içinde birbirleriyle sarmaşırlar. Mantıksal olan ile tarihsel olanın bilgi edinme süreci içindeki bütünlüğü, nesnel gerçeğin tabi olduğu yasal düzenliliklerin özel bir görünüş biçimidir. Mantıksal olan ile tarihsel olanın bü[illegible], insan bilgisi içinde [illegible] geçerliliğe kavuşması için, bu bütünlüğü bilinçli bir şekilde, genel yöntemsel ilke olarak kullanılması gerekir.

Bir nesne hakkındaki belli hedefi olan her bilgi, o nesnenin mantıksal -sistematik-yapısının ve tarihsel gelişiminin incelenmesini şart koşar. Bu noktada, bilginin ortaya attığı sorunların durumuna göre, somut olarak ya mantıksal yan ya da tarihsel yan ağır basar. Bu anlamda, mantıksal ve tarihsel inceleme tarzları arasında ayırım yapılır. — Yöntem.

MADDECİ TARİH ANLAYIŞI

Marx ve Engels tarafından kurulan ve insan toplumunun tarihini bilimsel olarak kavrayan; tarihin, belli bir tarihsel anda önlerinde buldukları maddi varlık koşulları[illegible] dayanarak; insanlar tarafından gerçekleştirilen doğal-tarihsel bir süreç olduğunu ve tüm toplumsal gelişmenin belirleyici temelinin, son tahlilde, maddi üretimde aranması gerektiğini ileri süren anlayış...

MANTIKSAL TUTARLILIK:

— Teorilerin mantıksal çelişkiler içermedikleri ve bu teorilerden çelişki önermeler çıkarılamayacağı olgusunu dile getiren mantık kavramı...

Mantıksal tutarlılık, hem diyalektik maddecilik için, hem de bütün bilimsel teoriler için zorunlu bir koşuldur; çünkü aksi halde, bu teorilerden rastgele, dolayısıyla yanlış önermeler türetmeler olanaklı olur.

TV icad oldu, tılsım bozuldu

İki kupa finali bir gerçeği gün ışığına çıkardı

- Artık allama pullamayla, bir varmış bir yokmuşla suratımıza çarpan gerçekleri gizleme olanağı kalmadı
- Futbolumuz yok. Hakemimiz yok. Maçı yansıtabilecek kameramanlarımız yok. Ama "ilahlarımız" var...

Ülkemiz futbolunun en büyük zirvelerinden biri olan Türkiye Kupası finalinde ortaya konulan futbol... Ve iki saat sonra TV'de izlediğimiz UEFA Kupası finali karşılaşmasında ki futbol...

Tüm gerçekleri gün ışığına çıkardı... TV icad oldu, tılsım bozuldu... Artık allama-pullama ile bir varmış, bir yokmuş'la futbolumuzun uluslararası kalitesini gizleme olanağı yoktur...

Bir kez daha gördük ki, futbol kalitemiz yoktur... Kalitemiz yoktur derken biraz abartıyoruz, zira futbolumuz yoktur... Ülkemizin Kupa finalinde Fenerbahçe ile Altay'ın oynadıkları futbol değildir. Bir de hakem Hilmi Ok'un yönetiminden de söz edelim... Bu yönetimin de hakemlikle hiç ilişkisi yoktur...

Futbolumuz zaten yoktu... Hakemlerimiz biraz var diyorduk, bir kez daha gördük ki, hakemlerimiz de yokmuş...

Sözü bir kaç konuya daha getirelim..., İki maçın TV'den verilişleri, kameramanların çalışmaları da kıyaslanmalıdır... Futbolcuların yönetime, meslektaşlarına tutumu da bir ölçü olmalıdır.

Fenerbahçe'li İvançeviç ile Altay'lı Mustafa meslektaşlarını sakatlamak için ellerinden geleni yapmışlardır... Yine futbolcular hakemlerle diyaloğu çirkin biçimde kullanmışlardır...

Türkiye Kupasının getirdiği gerçek şudur... Futbolumuz yoktur, hakemimiz yoktur... TV'de maç yayınlayacak kameramanımız yoktur...

Sözü uzatmaya gerek yok. Deve'ye sormuşlar, niçin boynun eğri diye... O da yanıtlamış...

Nerem doğru ki...

Ofsayt

MAHALLE TAKIMLARININ FERYADI

Ankaragücü yöneticileri gündeme yeni bir olay getirdiler. Ankaragücü birinci ligde oynamazsa hükümet sorunu olurmuş. Buna da örnek olarak Fransa'yı verdiler.. Fransa'nın başkenti Paris'te birinci ligde takım kalmayınca hükümet sorunu olmuş ve Bakanlar Kurulu Paris'in en seçkin takımını birinci lige alıvermiş..

Ankaragüçlü yöneticiler açıkca hükümet sorunundan bahsediyorlar.. Yani batılılaşmamızı istiyorlar..

Sözü uzatmadan bu haberleri büyük bir özenle ve ciddiyetle kamuoyuna duyuran devletin resmi ajansına da bir çift sözümüz var...

"Eğer bu konuda hükümet sorunu doğarsa —Kaldı ki ülkemizde herşey olağandır— buna da bir çözüm buldunuz mu?... Zira bir şey daha söyleyelim. Bizim mahallede birinci ligde yer almak istiyor, üstelik mahallemizde üç milletvekili de oturuyor..

Ne diyelim.. Gayri ciddi haberlere, bizden de bu kadar...

Atletizm takımı Sofya'ya gitti

Ankara (A.A.) — Bulgaristan'ın Sofya kentinde 26-27 Mayıs tarihlerinde yapılacak olan Narodnarmladej uluslararası atletizm yarışlarına katılacak ulusal atletizm takımımız dün Ankara'dan otobüsle Sofya'ya gitti.

Ankaragücü ve Kayserispor Başkanları "1. Ligde yer alamazsak iki kent düşman olabilir,, dediler

FUTBOL FEDERASYONU TEHDİT EDİLİYOR...

ANKARA, (A.A.) — İkinci Türkiye Ligi Beyaz ve Kırmızı grup ikincileri Ankaragücü ile Kayserispor yöneticileri, futbol federasyonuna yazılı müracaatta bulunarak Birinci Türkiye Liginin 17 takımdan oluşmasını istemişlerdir.

Ankaragücü kulübü adına Başkan, Sabri Mermutlu ile Genel Kaptan Nevzat Ayabakan ve Kayserispor adına da Başkan Osman Erkose imzası ile futbol federasyonuna verilen dilekçede, tek maçın sakıncalarından bahsedilmiş ve iki kentin birbirine düşman olacağı görüşü ileri sürülmüştür.

Kulüp yöneticilerinin müracaatlarında şu görüşlere yer verilmiştir:

ANKARAGÜCÜ KULÜBÜNÜN MÜRACAATI

«— Daha şimdiden yüksek bir tansiyon altında oynanacağı tahmin olunan müsaabka için gerekli emniyet tedbirlerini sağlamakla görevli kurul ve kuruluşlarla ortaklaşa alınacak tedbirlerde ne kadar güç koşullar altında çalışacakları tahmin olunmaktadır.

Lig usulü ile 2. olan kulüplerin eleme usulü ile terfi etmesi kanımızca adaletli bir çözüm getirmektedir.

Tarafsız sahada oynanacak olan tek maçlık eliminasyon usulü neticesini yönetici, antrenör, futbolcu kabul edebilir. Tarafsız sahaya gelecek olan onbinlerce taraftar yalnızca galibiyet için şartlanacaktır. Bunun neticesinde de meydana gelebilecek vahim olayları gözden kaçırmamak gerekir.

Devletimizin yasama ve yargı organları ile üst düzeydeki tüm bürokrat ve diplomatlarının yaşadığı başşehrimizde Türkiye birinci liginde takım olmaması yakınmalara yol açmakta, durum yabancı misyon şeflerince tarafımıza yapılan şifai müracaatlardan da anlaşılmaktadır. Bu konuda en güzel örneği Fransa'da görmekteyiz. 1966 yılında Paris'te 1. ligte takım olmaması nedeni ile o sene küme düşen Paris şehri takımı, parlamentonun aldığı bir kararla tekrar birinci lige terfi ettirilmiştir. Bu, somut bir örnektir.»

KAYSERİSPOR'UN MÜRACAATI

«— Federasyonunuz tarafından hazırlanan Türkiye ligleri statüsünde amir hükümler olarak belirtildiği gibi «Türkiye liglerinde futbol müsabakaları lig usulüne göre oynanır» denmektedir. Fakat ikincilik müsabakası olarak verilen tek maç kararı bu hükme aykırıdır. Ve her iki takım için de kötü neticeler yaartabilir. Otuz maçlık bir maratonu lig usulü ile oynatıpta tek maçta kaybeden takımın tekrar aynı ligde kalması hakkaniyet kurallarına uymamaktadır.

Kaldıki federasyonunuzun 1977 yılında benzer statü ile hazırlanan üst ilge terfi edecek takımların tespiti için üç takım arasında müsaba yapılarak üçüncü ligden ikinci lige terfi edecek olan Urfaspor, Tekirdağspor ve Düzcespor federasyon kurulu kararı ile müsabaka yapmadan statü değiştirilerek bir üst lige çıkarılmışlardır.

Bu nedenle bizim de bir üst lige müsabaka yapmadan çıkarılmamız müktesep hakkımızdır.»

- ANKARAGÜCÜ BAŞKANI MERMUTLU «YÜKSEK TANSİYON ALTINDA OYNANACAK OLAN MAÇ İÇİN GEREKLİ ÖNLEMLER ALINMASINDA GÜÇLÜKLER GÖRÜYORUZ.»
- KAYSERİSPOR BAŞKANI ERKÖSE, «İKİNCİLİK İÇİN VERİLEN TEK MAÇ KARARI YASAYA AYKIRIDIR. İKİ TAKIM İÇİN DE KÖTÜ NETİCELER DOĞURABİLİR.»

Raşit'in attığı gol Altay kalesinde (Fotoğraf: POLİTİKA

Fenerbahçe Türkiye Kupasını almanın sevincini yaşıyor

Futbolumuzda ilk düğüm çözüldü.. Şimdi gözler ikinci düğüm olan lige çevrilirken Kupanın da tartışmaları sürüp gidiyor...

Fenerbahçe, Altay'ı 2-0 yenerek kupayı kazanırken, Hakem Hilmi Ok'un çok kötü yönetimi de dikkatleri çekti...

Sarı-Lacivertli takımda mevsim başından beri eleştirilen Raşit'in mükemmel oyunu, İvançeviç, Şevki ve Engin'in kendi taraftarları önünde son kez oynamaları da maçın ilginç yönüydü.. Ama maçın en ilginç yönü Önder'in davranışıydı.. Fenerbahçe kupayı almış tüm futbolcular birbirlerini kutlarken, Önder koşarak antrenörü Necdet Niş'in yanına geliyor ve hocasını tebrik ediyordu..

İşte eğitici-futbolcu ikilisinin bütünleşmesinin en güzel örneği buydu...

YORUM

Koltuktan olmayı göze almak gerekir!..

«Kulüplerimizi yönetenlerin ekonomik güçleri; buna dayanarak sağladıkları siyasal güçleri vardır. Bu durumdan yararlanarak devletin tüm kurumlarını etkileyebilmektedirler.»

İlerici bir bürokrat olan Fikret Ünlü'nün bu sözleri yürürlükteki spor düzenimizin işleyişini çarpıcı bir biçimde vurgulamaktadır.

Sporla ilgilenenler anımsarlar. Geçen lig dönemi sonunda bir Karadenizli bakanın Rizespor'un İstanbul'da oynayacağı Beykoz maçını, İnönü Stadı'na aldırmak için «hükümetten istifa» tehditini savurduğu söylenmişti. Bereket maç İnönü'de yapıldı; böylece hükümet kurtuldu..

Şimdi gene bir lig sonu; gene bilinen senaryo sporumuzun gündeminde... Bu kez aktörler değişik. Ankaragücü ve Kayserispor futbol kulüpleri birinci ilgeter dökerek değil; masa başı oyunlarıyla yükselmek istiyor.. Bunu bir yerde olağan karşılamak gerekir. Çünkü ülkemizde geçerli olan oyunun kuralları içersinde bu tür eylemler sürekli olagelmekte ve çoğunluk beklenen sonuçları peşisıra getirmektedir..

Bunun bilincinde olan kulüp yöneticileri bastırıyorlar. Önce Ankaragücü - Sivas maçında «Kırk milletvekili bir Mataracı olamaz mı?» yazan bir bir pankart astırdılar. Şimdi de «Ya bizi birinci lige çıkartın; ya da olaylar çıkabilir» biçimindeki yaklaşımlarıyla Federasyonun kapısına dayandılar.

Sonuç ne olur?

«Böyle gelmiş, böyle gider» diyenlerin bu tür baskılara direnme olanağı zayıftır. Böyle anlarda direnebilmek için koltuktan olmayı göze almak gerekir.

Saltık Federasyonu üyelerinin direnip-direnemeyeceği; aynı zamanda ne olup ne olmadıklarının da açık bir kanıtı olacaktır...

Politika

Zonguldak-Adanaspor maçının şike dosyası yarın görüşülecek

ANKARA, (A.A.) — Geçtiğimiz pazar günü Zonguldak'ta oynanan Zonguldakspor - Adanaspor maçı ile ilgili olarak ortaya atılan söylentiler üzerine bir açıklama yapan Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, «Henüz hakem ve gözlemci raporlarını incelemeden birşey söylemek mümkün değil» demiştir.

Federasyon Başkanı Saltık, hakem ve gözlemci raporlarının federasyona geldiğini belirtmiş, «Yarın yapacağımız federasyon kurulu toplantısında bu maçı görüşebiliriz» diye konuşmuştur.

Amatör Genç Takımlar final karşılaşması Balıkesir'de yapılacak

İSTANBUL, (A.A.) — Amatör genç takımlar final grup karşılaşmaları 27 Mayıs Pazar günü Balıkesir'de başlayacaktır.

29 Mayıs tarihine değin sürecek amatör genç takımlar final grubu karşılaşmalarına İstanbul'dan Altınmızrak, Kocaelinden Petkimspor, Bursa'dan, Mudanyaspor, Eskişehir Bentspor ve Kütahya Çinispor takımlarının katılacağı bildirilmiştir.

Balıkesir'de yeni spor alanları açılacak

- SPOR TESİSLERİNİN BAKIM VE ONARIMLARI İÇİN ÖZEL EKİPLER OLUŞTURULDU.

BALIKESİR, (A.A.) — Balıkesir ve çevresinde yeni semt spor alanlarının açılması için yoğun çalışmalara başlanmıştır.

Balıkesir'e bağlı ilçelerde bulunan spor tesislerinin bakım ve onarımları için özel ekipler oluşturulduğunu belirten Balıkesir Bölge Müdürü İbrahim Fazlıoğulları kent içinde ve köylerde spora elverişli alanların saptanması için çalışmalarını sürdürdüklerini, öncelikle basketbol ve voleybol sahalarının hazırlanacağını bildirmiştir.

Öte yandan futbol cezonunun bitimiyle Balıkesir Atatürk Stadının çimlenmesine başlanacaktır. Bu nedenle hazırlanan çimler monte edilebilir duruma getirilmiştir.

Dünya'da spor

Futbol

SOFYA — Bulgaristan kupa finalinde CSKA'yı 1-0 yenen Marek kupayı almıştır. Maçın tek golü 59. dakikada İvan Petrov tarafından atılmıştır. Önümüzdeki yıl Avrupa Kupa Galipleri turnuasında Bulgaristanı temsil edecek olan Marek Fenerbahçe'nin muhtemel rakiplerinden biridir.

İSPANYA — Neeskens iki hafta içinde hangi kulübe transfer olacağına karar verecek. Neeskens'i İngiltere'nin Arsenal Kulübü, ABD'nin Cosmos Kulübü, Fransa'nın Strasbourg Kulübü transfer etmek istiyor. Neeskens Avrupa'da kalmak istediğini açıkladı. Şimdiki kulübü Barselona ile olan anlaşması 30 Haziran'da bitiyor. Neeskens transfer ücreti olarak 250.000 sterlin istiyor.

CALİFORNİA — Los Angeles'in Aztek takımına transfer olan Hollandalı Johann Cruyff, bu takımla oynadığı ilk maçında beklenen ilgiyi görmedi. Aztek Cruyff'u kadrosuna almasına rağmen seyirci sayısını arttıramamıştır. Maçı 100 bin kilişik Rose Bowl Stadında sadece 9 bin 735 kişi izledi.

DÜSSELDORF — UEFA Kupasını kazanan Möechengladbach'da üç ünlü isim mevsim sonunda kulüplerinden ayrılıyor. Bunlardan Udo Lattek Dordmund'a antrenör olurken, Simonsen'de İspanya'nın Barcelona takımı ile anlaşmıştır, takım kaptanı Berti Bogts ise futbolu bırakacak.

İSTANBUL — İskoçya'nın birinci liginden St. Mirren futbol takımı özel bir gezi için İstanbul'a gelecek ve 29 Mayıs Salı günü saat 18.00'de İnönü Stadında Galatasaray ile bir dostluk maçı yapacak.

Atletizm

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği'nde yüksek okul öğrencilerinin katıldığı 2261 kilometrelik maraton sona erdi. Moskova'dan başlayıp Kiev üzerinden geçen ve Kırım'da Sivastopol kentinde sona eren koşu 126 saat sürdü.

Yelken

Dış Haberler Servisi — Sivastopol'da yapılan Sovyetler yelken yarışları sona erdi. 400 takımın katıldığı yarışta birinciliği Ukrayna takımı, ikinciliği de Estonya takımı kazandı. Bilindiği gibi Sovyetler Birliği Spor Komitesi'nin kararıyla yelken yarışları 1980 Olimpiyatları programına alınmıştı.

Tenis

ALMANYA — Federal Almanya'nın en iyi tenisçileri gelecek ay Davis Kupası için Romanya ile yapacakları karşılaşmaya, danışman Wilhelm Bungert görevinden alınmadığı takdirde katılmayacaklarını açıkladılar. Oyuncular Bungert'in sadece eleştirdiğini söylediler.

Kayak

1982 Alp Kayak Şampiyonasının Avusturyanın Scladming kentinde yapılması kararlaştırıldı. 41 ülkeden 86 delegenin katıldığı oylamada karar ancak 4 turdan sonra alınabildi. Diğer aday İtalya'nın Bormio la Valteline kentti idi. 4. tur sonundaki oy farkı ise sadece iki. Nordic Şampiyonasının ise Oslo'da yapılması kararlaştırıldı.

Eskrim Teşvik Turnuvası bugün Izmir'de başlıyor

20 yaşından küçükler Federasyon Kupası Eskrim Teşvik Turnuvası 25-27 Mayıs günlerinde İzmir'de yapılacaktır.

Eskrim Federasyonu Genel Sekreteri Zafer C...'in verdiği bilgiye göre, 13 bölgeden 156 sporcunun katılmasıyla dört silâhta yapılacak bu turnuva, 7-8 Temmuz günleri düzenlenecek Türkiye birinciliğine hazırlanan eskrimcilerin bir ön çalışma yapmaların ve Balkan şampiyonasına katılacak eskrimcilerin daha iyi hazırlanmalarını amaçlamaktadır.

KISA... KISA...

GEGİÇ: DÖRDÜNCÜLÜK İÇİN OYNUYORUZ

Geçtiğimiz hafta kendi sahalarında Beşiktaş'ı 2-0 yenerek 29 puana yükselen Diyarbakırspor'un Teknik Direktörü Abdullah Gegiç, «Bizimle aynı puana sahip Beşiktaş dördüncülük iddiasını sürdürüyorsa, biz de en az onlar kadar iddialı olduğumuzu söyleyebiliriz» demiştir.

Takımının sergilediği olumlu futbol ile son iki haftaya ümitli girdiğini belirten Gegiç, «Bu hafta Samsunspor ile deplasmanda yapacağımız karşılaşmanın hazırlıklarını sürdürüyoruz. Lig dördüncüsü Orduspor'la ise aramızda iki puan fark var. Ancak Orduspor'un kendi sahasında olmasına rağmen düşme hattındaki Adanaspor ve Trabzonspor ile maçları var. Bu yüzden de puanlarımızı eşitleyebiliriz.

KIRKLARELİSPORLU ERGÜN VE HASAN FUTBOLU BIRAKIYOR

Kırklareli — Kırklarelispor'a kuruluşundan bu yana hizmet eden Ergün, kaleci Hasan ve Suat futbolu bırakacaklarını söylemişlerdir.

Yaşlarının ilerlediğini ve artık yoruldukларını belirten üç futbolcu, «10 yılı aşkın süredir takımımıza hizmet ettik. Bu sezon da takımımız son haftalarda düşmekten kurtuldu. Artık takımımızı götürecek genç futbolcularımız var.

SERİKSPOR EN CENTİLMEN TAKIM SEÇİLDİ

Antalya — Antalya amatör küme maçlarında oldukça iyi niyetli ve tam bir amatör ruhu içinde futbol oynayan Serikspor Antalya'da en centilmen takım seçilmiştir.

Centilmen olduğu kadar, başarılı bir futbol da çıkaran Serikspor, amatör ligde üçüncü olarak bunu kanıtlamıştır.

Beş kilometre yol koşusu yarın Samsun'da yapılacak

Atletizm federasyonunca düzenlenen 5 km. yol koşusu, yarın Samsun'da yapılacaktır.

Tüm atletlere açık olan koşuya, atletizm federasyonunca Ahmet Altun, Sefa Het, Hanifi Atmaca, Haluk Şarlı, Nejat Ambarcı, İbrahim Doğan, Ali Çelik Recep Yıldırım, Ayhan ...anik ve Mehmet Yıldırım isimleri çağırılmışlardır.

ECEVİT, GRUPLARI UZLAŞTIRMAYA ÇALIŞTI

(Baştarafı 1. Sayfada)

gündemine alınması gerektiğini savunuyor. Ali Topuz ise CHP Tüzüğünün Partiler Yasası'nın ilgili maddesiyle çeliştiğini söyledi. Öte yandan Genel Merkezci olarak bilinen Ümit Gürtuna'nın Kurultay'ın ilk gününde tüzük değişikliği için ayrı bir kurultay toplanılması konusunda hazırladığı «temenni» öneriyi delegelere imzalatmaya uğraştığı görüldü.

CHP içinde muhalefet yaptıkları bilinen Ali Topuz ve Deniz Baykal'ın yanısıra Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler de Kurultay'a girişte büyük tezahüratla karşılandılar. Buna karşılık CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ delegelerden ilgi görmedi, aksine bazı delegelerce yuhalandı.

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Ecevit konuşmasında, 1981'de tek başına iktidara geleceklerini söyledi ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'i eleştirirken de, «Ana muhalefet partisi liderini muhatap kabul etmiyoruz» şeklinde konuştu. Ecevit, «Biz 141 ve 142. maddeler kalksın derken onların düşüncesini savunmuyoruz ama demokrasiyi savunuyoruz» dedi.

SLOGANLAR

CHP Kurultayı için salona asılan pankartlarda şu sloganlar yeraldı:

«1981'e Kadar Hükümetteyiz, 1981'de İktidarda Olacağız»

«Devleti Kuran Partiyiz, Devleti Kurtaran da Biz Olacağız»

«Sağ Kafatasçılara da Sol Kafatasçılara da Karşıyız»

«Ulusal Bağımsızlığımızı Kazandık, Ekonomik Bağımsızlığımızı da Kazanacağız»

«Halkımızın Mutluluğu, Ülkemizin Bütünlüğü Yolumuzdur»

TOPUZ SALONA GİRİYOR

CHP Kurultayı'na bakanlar ve Genel Yönetim Kurulu üyeleri saat 9.30'dan itibaren gelmeye başlamışlardır. Ancak bu bakanların ve üyelerin gelişleri fark edilmedi ve sessizce yerlerine oturdular. Saat 10.00'da ise Ali Topuz oldukça yoğun bir alkışla birlikte salona girdi. Bu arada salondaki Topuz taraftarları, «Hava Civa Gidecek Topuz Gelecek» diye bağırdılar. Buna karşılık diğer gruplar da, «Topuzcular Gidecek, Devrimciler Gelecek» şeklinde sloganlar attılar.

Topuz'dan biraz sonra gelen Faruk Sükan, salonda bulunanlar tarafından alkışlandı. Daha sonra salona giren Mustafa Üstündağ ise alkış toplayamadı ve bazı delegelerce protesto edildi. Saat 10.15 sıralarında salona giren Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler'e sevgi gösterileri yapıldı. Köprülüler de bunun üzerine salonda bir tur atarak delegeleri selamladı.

Bu arada, Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı, büyük alkış toplarken, Hilmi İşgüzar, sessizce salondaki yerini aldı.

BAYKAL GELİYOR

Muhalefet liderlerinden Deniz Baykal da Bülent Ecevit'ten önce salona giren son bakan oldu. Salona girişi sırasında büyük alkış toplayan ve «Deniz Deniz» diye tezahüratla karşılanan Baykal, salonun sol bölümünde bulunan konukların önünden geçerek bakanlara ayrılan bölümün en ucuna Tuncay Mataracı'nın yanına oturdu. Baykal, bakanlar arasındaki yerini aldıktan sonra kendisine yapılan tezahürat devam etti.

ECEVİT GELİYOR

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit, saat 10.50 sıralarında eşi ile birlikte Kurultay Salonuna girdi. «Halkçı Ecevit» sloganlarıyla karşılanan Ecevit'e kapıdan girerken gül suyu serpildi. Salonda bulunanların alkışlarıyla Kurultay Salonunu dolaşan ve delegelerle selamlaşan Ecevit, salonu iki kez dolaştıktan sonra, divana gelerek, Kurultay'ı açtı. Ecevit, 24'ncü Kurultay'ın büyük çoğunlukla toplandığını bildirerek, Kurultay'ın CHP'ye ve tüm ulusa hayırlı olmasını diledi.

Ecevit, Divan Başkanlığı için tüm il başkanları tarafından verilen ortak bir önergenin bulunduğunu belirtti, «Tüm il başkanlarımız Kurultay Divan Başkanlığına Kocaeli İl Başkanı Erol Köse arkadaşımızı önermişlerdir. Başka aday var mı?» diye sordu. Erol Köse'nin başkanlığı oya sunuldu. Erol Köse'nin oy birliği ile Divan Başkanlığına seçildiğini ilan eden Ecevit, Köse'yi kutlayarak Kurultay'ı yönetmek üzere kürsüye çağırdı.

Erol Köse, başkanlık divanını oluşturduktan sonra İstiklal Marşı okundu, Atatürk ve şehitler için saygı duruşunda bulunuldu. Bundan sonra CHP Genel Başkanı Ecevit, 24'ncü Kurultay'ı izleyen yabancı ve yerli konukları Kurultay'a tek tek tanıttı.

BRANT BAŞARI MESAJI YOLLADI

Federal Almanya Sosyal Demokrat Partisi Genel Başkanı Willy Brandt, CHP 24. Kurultayı'na bir başarı mesajı yolladı. Brandt mesajında bir heyetin de bu akşama doğru Kurultay'a geleceğini bildirdi.

Bu arada, Avusturya Sosyalist Partisi Genel Başkanı, Belçika Sosyalist Partisi Genel Başkanı, İtalya Sosyalist Partisi Genel Başkanı, Japonya Demokratik Sosyalist Partisi Genel Başkanı, Norveç İşçi Partisi Genel Başkanı Senegal Sosyalist Partisi Genel Başkanı, Avrupa Konseyi Sosyalist Grup Başkanı ile Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkanı da Kurultay'a birer mesaj göndererek, başarı dileğinde bulundular.

YURT İÇİNDEN GELEN KONUKLAR

CHP 24. Kurultayı'na CGP, TBP, TİKP ve MHP de birer temsilci gönderdi. Bu arada Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizler, Kurultay'ı izledi.

Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay ve Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Kurultay'ı izlediler. Bu arada, Bağımsız milletvekillerinden Nurettin Yılmaz'ın da Kurultay'a katıldığı görüldü.

BÜYÜKELÇİLER

CHP 24. Kurultayı'nda, Yugoslavya, Romanya, Avusturya, Bulgaristan, Suriye, Tunus, oPlonya, Çekoslovakya, Irak, Yunanistan Büyükelçileri de geldiler. Daha sonra Danimarka ve Macaristan Büyükelçileri de Kurultay'a gelerek, çalışmaları izlediler.

YABANCI KONUKLAR

CHP'nin 24. Kurultayı'na 14 ülkeden 31 yabancı konuk gelmiştir. Konukları salona gelişlerinde CHP Genel Yönetim Kurulu üyeleri karşıladılar.

Yabancı konuklar ve ülkeleri şöyle:

Alper Orhon (Kıbrıs), Özer Şahoğlu (Kıbrıs), Joseph Mathian (Senegal), Gheorgia Radelescu (Romanya), Nadelea Ruse (Romanya), Jion İon (Romanya), Drogon Rodic (Yugoslavya), Hasan Vevki (Yugoslavya), Alpay Durduran (Kıbrıs), Taşkent Atasayan (Kıbrıs), Özker Özgür (Kıbrıs), Nejat Konuk (Kıbrıs), Bernt Carlson (İngiltere), Piet Dankert (Hollanda), Georghi Petkov (Bulgaristan), Ghedirgi Fakaliev (Bulgaristan), Gyula Szentist Vanyi (Macaristan), İstuart Fekete (Macaristan), Hegyi Gudrya (Macaristan), Selahaddin Bally (Tunus), Muhammed Essid (Tunus), Ahmet El Şahati (Libya), Hüseyin Şerif (Libya), El Medeni El Sıddık (Libya), Gunnar Stenary (İsveç), Shozo Suyiyama (Japonya), İsao Nakaga (Japonya), Abdülfettah Yasin (Irak), Halid Muhammed (Irak), Resi Matheus (Portekiz).

ECEVİT'İN AÇIŞ KONUŞMASI

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit partisinin 24. Kurultayı'nı açarken yaptığı konuşmada CHP olarak aşılmaz sanılan engelleri aşarak hükümet olduklarını belirtti ve «Her zamankinden daha sabır ve direnç isteyen bir döneme girildiğini» söyledi. Ecevit, «Yine sabırla düğümleri çözeceğiz, engelleri aşacağız ve halk iktidarına ulaşacağız. Amacımız 1981'de kesin iktidar olmaktır» dedi.

Muhalefette oldukları dönemde kinci olmadan şiddete başvurmadan sabırlı bir tutum izlediklerini belirten Ecevit, şimdiki muhalefetin ise bu konuda sorumsuzca davrandığını söyledi. Ecevit «Artık ne söylediğini bilemez hale gelen Ana Muhalefet Partisi liderini muhatap bile almıyoruz. Onu ve arkadaşlarını siyaset meydanlarında kendi yakışıksız üslupları ile başbaşa bırakıyoruz» şeklinde konuştu.

Ecevit, CHP'nin demokrasiyi kuran parti olduğunu ifade ederek şöyle devam etti:

«İktidarda da başkaları varken özlenen hoşgörüler karşısında bile CHP siyasal hoşgörünün simgesi olmuştur. CHP demokrasi kurallarından ve barış tutumundan sapmadan demokrasiyi güçlendirmiştir. Cephe hükümetlerinin döneminde iktidarda olanların şiddeti kışkırttıkları yıllarda bile CHP şiddetin her türlüsünden uzak durmuştur. Geçmişte muhalefette iken zaman oldu bizi destekleyenlerce bu yoldan uzaklaştırılmak istendik. Bizi sokağa dökmek isteyenler de oldu, ancak biz sabırlı ve sakin tutumumuzu sürdürdük. Ve bu anlayışla, bu sabırla demokratik yollardan geçerek iktidara geldik. Eğer bugünkü tutucu muhalefetin birdirimini geçmişte biz muhalefette iken gösterseydik Türkiye ne hale gelirdi tasavvur edemiyorum. Şimdi geçmişte muhalefette gösterdiğimiz sabır ve hoşgörüyü iktidarda da sürdürüyoruz. Muhalefet ile gereksiz polemiklere girmiyoruz.

Artık ne söylediğini bilmez hale gelen Ana Muhalefet Partisi liderini muhatap bile almıyoruz. Onu ve arkadaşlarını siyaset meydanlarında kendi yakışıksız üslupları ile başbaşa bırakıyoruz. Biz köy kahvesindeki tartışmaları orada köylümüz arasındaki sohbetleri ölçü alıyoruz. CHP'liler olarak muhalefette hasin kışkırtmalara kapılmıyorsak iktidarda da kapılmıyoruz. Şiddet karşısında şiddete başvurmayacağız.»

Ecevit, çeşitli kışkırtmalara rağmen her türlü engeli aşarak iktidar olduklarını söylemiş, «Bizim kendi devraldıkları enkazın ağırlığı içinde ezileceğimizi sananlar yanılıyorlar. Amacımız 1981'de kesin iktidar olmaktır. Bizi aşılmaz sanılan sorunları, düğümleri çözemiyeceğimizi sananlar 1981'de inşallah yanıldıklarını görecekler. Yanılıyorlar, çünkü halkın değerlendirilmesi, halktan geride kalanların değerlendirilmelerinden çok değişiktir» şeklinde konuştu.

Her zamankinden daha direnç ve güven isteyen bir döneme girildiğini hatırlatan Ecevit, «Yine sabırla düğümleri çözeceğiz, engelleri aşacağız. Ve gelecek halk iktidarına ulaşacağız» dedi.

Ecevit, çeşitli engelleri aşarak nasıl iktidar olduklarını anlatırken de «Dünyada faşizmin demokratik yoldan düştüğü görülmemiştir. Ama biz CHP olarak bunu kanıtladık» diyerek şöyle devam etti:

«Biz barışçı yoldan yürüyerek 1977'de iki büyük seçim kazandık. O yolla yürüyerek endimizi yeniledik. Demokraside siyaset yapmak nefes işidir, soluk işidir. 7 aylık 1977 deneyimi bir aşamaydı. Sabrımızı ve direncimizi sürdürerek 1977 başında iktidar olduk. Kırıp dökerek değil, incecik bir fidanın kayalardan fışkırması gibi, Türk toplumun da sabırla kök saldık, öyle iktidar olduk. Henüz kesin bir CHP iktidarından söz edilemez. Ama CHP programının uygulanması yönünde çaba gösteriyoruz. Şimdiden demokratik sol doğrultuda Meclislerdeki engellemelere rağmen büyük adımlar attık.»

Ecevit, bu dönemde CHP Programı doğrultusunda köy-kentlerin temelini attıklarını, kooperatifleri geliştirdiklerini, Ziraat Bankası Yasasını çıkardıklarını, Türk-İş'le toplumsal anlaşmayı imzaladıklarını, madenleri devletleştirdiklerini, Tam Gün ve BAĞ-KUR yasalarını çıkardıklarını, ekonomiyi güçlendirme programı doğrultusunda altın alımlarını denetim altına aldıklarını sözlerine ekledi.

ORTA ASYA EFSANELERİ

Ecevit konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Yıkılan çıkar düzenlerini dünyalarını kurtarabilmek, sürdürebilmek uğrunda çağdışı kalmış düzenin bekçiliğini yapmak için yıllarca kamplarda eli silahlı zorbalar yetiştirdiler. Bunların karşıtı olan bazı çevreler, yandaşı olan bazı çevreler, ekonomik büyümenin kendiliğinden getirdiği gelişme ve değişimle yetinmek istemediler ve toplumda halkın demokratik özlemleriyle gelişen bir başka tür değişim sürecini gerçekleştirmek istediler. Bunun karşısında Anayasamızı ve halkın demokrasiye bağlılığını engel olarak görünce onlar da zorbalığa başvurmaya kalkıştılar.

Ülkemiz bugün dünyanın en hızlı değişen toplumudur. Bazı çevrelerin, ortaçağ özlemlerini uyandırmak istedikleri bir toplumdur. Bunu yapabileceklerini sananların kimisi, bozkırlı Orta Asya efsaneleriyle halkı kandırabileceklerini sananların amacı, toplumun Anayasa yolundaki doğal gelişmesini ve değişimini engellemektir. Ne onlar amaçlarına ulaşabileceklerdir. Ne de onların karşıtı olanlar amaçlarına ulaşmayı başarabileceklerdir.

Anayasa ve demokratik rejim, halkın demokrasiye bağlılığında en sağlam güvencesini bulmuştur. Bu heveslerde direnenler Türkiye'yi ortaçağ karanlığı içine çekebilmek isteyenler yıllarca iktidar olanaklarından da yararlanarak devlet yönetiminin büyük bir bölümünü ele geçirdikleri halde okullardan çoğunu, Eğitim Enstitülerinden çoğunu, gümrük kapılarını işgal ettikleri halde, amaçlarına ulaşamadılar. İktidar olmuşken iktidardan indiler.»

PARTİ MECLİSİ VE TÜZÜK DEĞİŞİKLİĞİ

Cumhuriyet Halk Partisinin dün Ankara Atatürk Spor Salonunda başlayan 24. büyük Kurultayı'nın sabahında Genel Merkezciler tarafından tüzük kurultayı toplanmasını temenni eden bir önerge hazırlandı.

CHP Ankara İl Başkanı Ümit Gürtuna, dün elindeki bir önergeyi delegelerin imzasına açtı. Söz konusu önerge, parti tüzüğünde yapılacak herhangi bir değişiklik için gerekirse «bir tüzük kurultayı»nın toplanmasının temenni edilmesini kapsıyor. Konu ile ilgili olarak bilgi veren, Genel Merkezci olarak bilinen bazı parlamenterler bu önergeyi «bir dostluk önergesi» olarak nitelendiriyor. Ancak tüzük kurultayının hangi tarihte toplanacağının önergede belirtilmediğini soran gazetecileri bu konuda cevapsız bırakıyorlar.

Ümit Gürtuna, bu konuda bilgi verirken, tüzük kurultayının Senato ara seçimlerinden sonra toplanmasını düşündüklerini kaydettiler.

TOPUZ'UN TEPKİSİ

Siyasi Partiler Yasasının 10. maddesine göre muhalifler tarafından CHP Kurultayına verilen Parti Meclisi konusundaki tüzük değişikliği önergesinin oylanmadan gündeme alınması ve bir tüzük değişikliği komisyonu kurulmasının gerektiği bildirildi. Hukukçuları söz konusu yasaya göre tüzük değişikliği ile ilgili olarak hazırlanan önerinin toplam delege sayısının yirmide bir kadar delege tarafından imzalanması halinde böyle bir önerinin gündeme alınıp alınmaması konusunda oylama yapılmadan bir tüzük komisyonu kurulması gerektiğini söylediler.

ANKA muhabirinin konu ile ilgili sorularını cevaplandıran CHP içindeki muhalefet liderlerinden Ali Topuz şunları söyledi:

«Siyasi Partiler Yasasının 10. maddesine göre tüzük değişikliği konusunda yapılacak bir önerinin toplam delege sayısının yirmi de biri kadar veya daha fazla delege tarafından imzalanması halinde böyle bir öneri, parti Kurultayında gündeme alınıp alınmaması konusunda oylama yapılmadan gündeme alınması ve bir tüzük komisyonunun kurulması gerekmektedir. Hazırlanan parti meclisinin kurulması yolundaki iki tüzük değişikliği önerisini imzalayan delege sayısı toplam delege sayısının 20'de birinin çok üzerindedir.

Bununla birlikte parti tüzüğümüzün bir maddesinde bu tür bir önerinin her halükarda gündeme alınıp alınmaması konusunda oylama yapılması ilkesi yer almaktadır. Bu durumda Siyasi Partiler Yasası ile CHP tüzüğü arasında bir çakışma meydana gelmektedir. Ancak ben yasanın tüzükten üstün olduğu kanısındayım. Bu durumda yasaya göre tüzük değişikliği önerisi, oya sunulmadan gündeme alınmalıdır.»

TÜZÜK DEĞİŞİKLİĞİNE KURULTAYIN VAKTİ YOK

CHP Lideri Bülent Ecevit, konuşmasında tüzük değişikliği isteğini "aceleye getirilmiş bir öneri" olarak değerlendirdi. Parti meclisine geri dönmenin doğru olmayacağını belirten Ecevit, "parti meclisi geçmişte sağlı sollu görüşlerin barındığı partide federatif bir uyum sağlıyordu" dedi. Ecevit, bu konudaki görüşlerini açıklarken "tüzükte değişiklik elbette istenebilir, elbette yapılabilir, ama bu kurultayın vakti yok. Benim dileğim tüzükte bir değişiklik için gerekli zamanın sağlanmasıdır" şeklinde konuştu.

Ecevit, ileride yapılabilecek bir tüzük değişikliği için il başkanlarının ortak imzası ile bir önerge verilebileceğini, bu önergenin kurultayda benimsenmesi halinde de seçilecek yeni genel yönetim kuruluna tüzük değişikliği çalışmalarını başlatma görevinin verilebileceğinin kabul edilmesi halinde tüzük değişikliğinin bir küçük kurultayda tartışılabileceğini ve büyük kurultayda ya da daha önce bir tüzük kurultayında sonuçlandırılabileceğini ifade etti.

Ecevit, bu konu ile ilgili sözlerini tamamlarken, "bu şekilde kimse attığı adımdan dönmüş olmaz" dedi. CHP Genel Başkanı Ecevit, parti olarak son yıllarda "toplumsal örgütlenme" yolunda programda öngörülen hedeflere ulaşamadıklarını bildirdi. Bu eksiklikleri giderebilmek için de, içe dönük parti çekişmelerinden kurtulup dışarıya yönelmek gerektiğini söyledi. Ecevit "içimiz de dışımız da birdir. Hiç bir sırrımız yoktur. Son kurultayımıza doğru sağlı - sollu gazetelerde çok şey yazıldı. Parti içindeki çatışmaların neler olduğu sergilendi. Şimdi insaflarınıza sığınarak soruyorum. Bu çekişmelerin içinde bizim demokratik sol tabanımızı oluşturamadığımıza değinen bir tartışma var mı? Yok, o tür çekişmeler var ki, o tartışmaları yapmak için demokratik sol parti olmaya gerek yok. Sağcı bir partide de bu tür çekişmeler olabilir. Bizim asıl tartışmamız, CHP'yi gerekli sol toplumsal örgütlenme yolunda ileriye götürebilmektir" şeklinde konuştu.

PARALI DUYURU HÜKÜMETİ SARSMADI

Ecevit, hükümetin karşı karşıya bulunduğu sorunlar üzerindeki görüşlerini açıklarken petrol darlığına değindi, "mazot ve benzin kuyrukları sadece Türkiye'de değil ABD'de bile oluyor. Onlar nasıl tüketim maddelerini değiştiriyorlarsa biz de bu güçlükleri aşmak için bazı tüketim alışkanlıklarımızı değiştirmek, ya da bazı güçlüklere katlanmak zorundayız" dedi. Ecevit, ekonomik darboğazları da birkaç yıl içinde aşacaklarını, ve MC'den kalan borçların tümünü ödeyeceklerini belirterek, "artık tünelin ardındaki ışık görülmüştür" şeklinde konuştu.

GENÇLİĞİN DURUMU

Yardımcı kollar konusunda tüzüğü değiştirmek istendiğini belirten Ecevit, son günlerde parti içi demokrasinin gereği olarak kendisine bazı eleştiriler yöneltildiğini bu arada «Bazılarının kapıkulu yapacağı» şeklinde imalarda bulunduğunu belirtti. Ve «Allah esirgesin benim kimseyi kapıkulu yapmak gibi bir düşüncem yoktur» dedi. Genç Kolları Kurultayı'nda meydana gelen olayı acı bir olay olarak nitelendiren Ecevit, tüzük değişikliği konusundaki düşüncesinin daha da kuvvetlendiğini söyledi. Ecevit, Gençlik Kollarında birçok milletvekilinin kulis yaptığını savundu, gençliğin bu tür girişimlerden uzak tutulmasını istedi.

Ecevit, «Tüzüğümüz gençliği parti içinde ana kademedeki kısır tartışmaların içine itiyor» şeklinde konuştu. Bazı yazarların kendisini kadınları ve gençliği ana kademenin dışında tuttuğu yolunda eleştiriler yönelttiğini söyleyen Ecevit, «Şimdi ne oluyor? Örneğin kadınlar nasıl olsa ana kademede temsil ediliyorlar diyerek parti içinde etkin görev alamıyorlar» dedi. Kadın ve gençlik kollarının parti içi anlaşmazlıklardan uzaklaştırılması gerektiğini söyleyen Ecevit, «Ancak kadın ve gençlik kolları üyelerinin parti denetiminde etkin olmalıdırlar. Ben bu nedenle tüzük değişikliği istiyorum» şeklinde konuştu.

CHP Gençlik

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Belovacıklı'nın listesi 179 oy, Emin Koç'un listesi 143 oy ve Hamdi Fidan'ın listesi ise 110 oy aldı.

CHP Gençlik Kolları Başkanlığı'na seçilen Hasan Belovacıklı yaptığı konuşmada, CHP gençliğinin birliğini sağlayacaklarını bildirdi.

Hasan Belovacıklı'nın Genel Başkan olduğu Kurultay'da Merkez yönetim Kurulu üyeliklerine ise Oğuz Emiroğlu, Batur Karasu, Şevket Arz, Mehmet Sandıkçı, Hüseyin Cerit, Ahmet Öztürk, Selahattin Uzun, Asuman Hapçı, Enver Çoban, Vedat Seven, Turhan Fortacı, Haluk Günal, Sedat Çakıcı ve İsmail Hakkı Yorulmaz getirilmişlerdir. Denetçiliğe ise Cevat Fehmi Babaybaş seçildiler.

Seçim sonuçlarının ilan edilmesinden sonra, CHP Gençlik Kolları eski Genel Başkanı Emin Koç, Hasan Belovacıklı'yı kutladı.

Aftan

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

gürlüğe kavuşma sonucunu doğuracak bir ayrım yapıldığı kaydedildi.

Kararın gerekçesinde, ömür boyu hapis cezasının kendine özgü değişik yönleri olmasına karşın, koşullu salıverme söz konusu olduğunda bu cezaya çarptırılanlarla geçici cezaya çarptırılanların eşit koşullara bağlı tutulduğu anlatıldı. Ömür boyu hapis cezasına çarptırılanların da koşullu salıverilmelerde geçici cezaya çarptırılanlarla bir tutulması gerektiği belirtildi.

Benzinin

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

sinmesinin karşılandığını söyledi.

Dünyadaki petrol krizinin Türkiye'yi de etkilediğini kaydeden Dilmen, küçük sanayi kuruluşlarının ve apartmanların kısa sürede diğer sanayi kuruluşlarının da olanakları ölçüsünde orta vadede enerji gereksinmesinin kömür, odun veya diğer enerji kaynaklarına dönüştürülmesi gerektiğini savunmuştur.

PÜİS Genel Başkanı Dilmen benzinde karne uygulamasına karşı olduklarını bu uygulamanın karaborsa yaratacağını öne sürerek şöyle dedi:

«Karne uygulaması politik spekülasyondan başka hiçbir işe yaramayacaktır. Öncelik tanınan araçların benzin alması ve verilen günlerde ana depolardan istasyona benzin gelmemesi hali olaylara neden olacaktır. Ayrıca, karne karaborsası yaratacaktır.»

Köşe

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

dılar.

Öte yandan, İl Başkanları toplantısında tüzük değişikliği ve Parti Meclisi konularının da görüşüldüğü Kurultay'da uygun hava oluşursa, bu konuların bir önergeyle Tüzük Değişikliği Kurultay'ına bırakılması konusunda bir görüşün belirlendiği bildirildi.

TİP

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Ocak - Mart döneminde para fonu'na 13,7 milyon Dolarlık dış borç geri ödemesi yapıldı.

Türkiye'nin 1975 ve 1976 yıllarında petrol finansmanı çerçevesinde Uluslararası Para Fonu'ndan yaptığı toplam 261,3 milyon özel çekme hakkı (yaklaşık 310 milyon Dolar) tutarındaki kredinin geri ödemesi başladı. İlk geri ödeme, Şubat ayında, 4,5 milyon Dolar ile yapıldı ve Mart ayında ise 9,2 milyon Dolar ödendi.

Küçük ve Orta İşletmelere

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Bankası Yasası'nda öngörülen ve önümüzdeki günlerde yürürlüğe girecek olan tarımsal krediler yönetmeliği konusunda şunları söyledi:

«Tarım satış kooperatiflerinin projeye dayalı yatırım ve işletme kredilerinde maddi inanca alınmayacak, proje maddi inanca sayılacak.»

KREDİLER KÜÇÜK VE ORTA İŞLETMELERE VERİLECEKTİR

Yeni yönetmelikte tarımsal kredilerden yararlanacaklar, «öncelikle küçük ve orta tarım işletmelerine öncelik verilmek kaydıyla tarımsal işletmeler, tarımsal amaçlı kooperatiflerle bunların üst kuruluşları, kamu kuruluşları, kamu iktisadi kuruluşları, yerel yönetim kurumları, bu kişi ve kuruluşların kurdukları her çeşit ortaklıklar ile bunların gerçek ve tüzel kişilerle kurdukları her çeşit ortaklıklar» olarak belirlendi.

Tarımsal kredilerin saptanması ve dağıtılmasında kalkınma plan ve programlarında örgütlenen ilke ve öncelikler dikkate alınacak, geri kalmış yörelerdeki küçük ve orta tarım işletmelerine, tarımsal amaçlı kooperatiflere ve bunların üst örgütlerine öteki yörelerdekilere oranla daha uygun koşullarla kredi verilmesi sağlanacak.

Kredilerin, küçük ve orta işletmelerin örgütlenmesine olanak verecek şekilde düzenlenmesine dikkat edilecek. Tefecilik yaptığı saptanan kişilere, spekülatif amaçlarla veya pazarlama konusu ürünlerin ticareti ile uğraşanlara pazarlama kredisi verilmesi önlenecek.

Kooperatifçiliğin üretimin artması ve küçük üreticinin ulusal gelirden daha hakça bir biçimde pay almasını sağlaması açısından önemini bilen hükümetimiz, tarımsal krediler yönetmeliğini hazırlarken kooperatifçiliği özendirici birtakım ilkeler de getirdi. Örneğin, kalkınma plan ve programları ilkelerine uygun üretim ve yatırım yapan kooperatifler, bunların üst kuruluşları ve ortaklarına açılacak projeli kredilerde öz kaynak katkısı aranmayabilecek.»

Bir İsviçre

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ğın özellikleri ve yapım koşulları konusunda bugün ayrıntılı bir brifing vereceği belirtildi.

İsviçre firması yetkilileri sürdürdükleri temaslarda Türk yetkililerine Amerika kasdedilerek bu yapımın "büyük güçlerin ambargo tehditleri dışında bulunduğunu hatırlatıldı. Ayrıca önerilen girişimin gerçekleşmesi halinde, en geç 1983 yılına kadar ilk Türk savaş uçağının uçabileceğini ve 200 adetlik bir seri imalatın yaklaşık 800 milyon Dolara mal olabileceğinin hesaplandığını, Türk yetkililerince ifade edildi.

Türkiye - İsviçre ortak yapımı olarak önerilen uçak için tarafların uygun görmesi halinde İsveç ve İspanya gibi ulusların da bu konsorsiyuma katılabileceğinin olanaklı olduğu kaydedilmişti. "İsviçre ALR" firması yetkilileri ortak yapım için önerdikleri "Piranha" projesinin mini savaş uçağı olduğunu F-5 ve Mig-21 uçaklarının bu proje karşısında demode kaldığını ileri sürerek, uçağın bazı nitelikleri hakkında Türk yetkililerine şu bilgiyi verdiler.

"Uçağın azami sürati, yüksek irtifada ses süratinin 1,6 katıdır. Tümü alçak irtifadan yapılan, tam silah yüküyle görevde uçak, 350 km menzildeki hedefe taarruz edip geri dönebilmektedir. 800 metre içinde kısa iniş kalkışa sahiptir. Uçak çabuk hazırlanmış pistlere inip kalkabilmektedir. 300 mm'lik modern Rosa Oerlikon makinalı topu uçağın en etkili sabit silahıdır. Ayrıca kanat altlarına 4 adet 800 er kiloluk bomba, gövde altına 275 galonluk ilave yakıt tankı, kanat uçlarına da havadan havaya atılan roketler takılabilmektedir. Uçağın radarı, çok hassastır. Nişangah sistemi ve elektronik karşı koyma tertibatı vardır."

Samsun'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ra çıkartılmadığını ve Trabzon cezaevinde hücrede tutulduğunu söyledi.

Avukat Nebi Barlas'ın başvurusu üzerine konuyu değerlendiren Samsun 2. Ağır Ceza Mahkemesi ise «Trabzon cezaevine inzibati nedenlerden sürüldüğü bildirilen Eşber Yağmurdereli'nin iki celsede de mahkemeye getirilmediğinin tahkiki ve mahkemeye getirmeyenler hakkında kanuni gereğin yapılması için Cumhuriyet Savcılığına müzekkere» yazılmasına karar verdi.

Bilindiği gibi İstanbul Barosunun 19 Nisan 1979 tarihli olağanüstü genel kurulunda da; Trabzon cezaevi yetkilileri hakkında soruşturma için yetki kararı alınmış ve bu hususta girişimlere geçilmişti.

Ortaköy'de

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

çeşitli yerlerinden yaralanan ve İGD üyesi olduğu belirtilen diğer 6 kişi ise daha sonra taburcu edildi.

İKİ MAHKUM

Bartın Ceza ve Tevkifevinde mahkumlar arasında çıkan tartışmada, iki mahkum bıçakla ağır şekilde yaralandı.

Bartın Ceza ve Tevkifevinde mahkumlar önceki gece televizyonda haberleri izlerken Yaşar Ulukavak ile İbrahim Demir arasında çıkan tartışmada, iki mahkum birbirlerine bıçakla saldırdılar. Saldırı sonucu her ikisi de ağır şekilde yaralandı. Olay sırasında Ahmet Tabak ile İsmail Uğur adlı iki mahkum da, bıçak darbeleri ile hafif şekilde yaralandılar.

Ağır yaralanan Yaşar Ulukavak ile İbrahim Demir, jandarma nezaretinde, ambulansla Ankara'ya gönderildiler. Hafif yaralı iki mahkum ise Bartın Devlet Hastahanesinde tedavi altına alındı.

Karamanlis

(Baştarafı 1. Sayfada)

sinden sonra, Türkiye, konferansa katılma ya da katılmama konusunda kesin tutumunu belirleyecek.

Ancak, toplanması önerilen Balkan Konferansının ilgi alanı olarak ekonomik ve teknolojik işbirliğinin belirlenmiş olmasına karşılık, Dışişleri Bakanlığı çevreleri, konunun siyasi yönünün gözardı edilmemesi gerektiğini belirtiyorlar.

21 KALEM OTO VE İÇ LASTİĞİ SATINALINACAKTIR

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.

1 — KARABÜK'te : Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz,

2 — İSTANBUL'da : Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5 deki Mümessilliğimiz.

3 — ANKARA'da : Küçükesat, Büklüm Sokak No: 22'deki Mümessilliğimiz

İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 13 Haziran 1979 Çarşamba günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilân olunur.

(Basın: 15232) — 1516

KONGRE İLANI

Çırçır Gençlik Spor Kulübünün yıllık olağan kongresi 2 Haziran Cumartesi günü saat 17.00'de kulüp lokalinde yapılacaktır.

GÜNDEM

1. Açılış,
2. Divan seçimi,
3. Saygı duruşu,
4. Yönetim Kurulu çalışma raporunun okunması,
5. Mali raporun okunması,
6. Denetim Kurulu raporunun okunması,
7. Seçimler,
8. Dilek ve temenniler,
9. Kapanış.

Çırçır Spor Kulübü Yönetim Kurulu

(Pö: 1524)

KONGRE İLANI

Bayrampaşa Gençlik ve Spor Kulübü Derneğinin yıllık kongresi 9 Haziran 1979 Cumartesi günü Kulüp Lokalinde yapılacaktır. Sayın üyelere duyurulur.

Yönetim Kurulu

GÜNDEM

1 — Açılış ve yoklama,
2 — Divan başkanı seçimi,
3 — Saygı duruşu,
4 — Faaliyet ve hesap raporlarının okunması,
5 — Murakıp raporunun okunması,
6 — Raporların görüşülmesi ve aklanması,
7 — Yönetim Kurulunun aklanması,
8 — Yeni Yönetim Kurulunun seçilmesi,
9 — Dilek ve temenniler,
10 — Kapanış.

NOT: Üyelerin kongre giriş kartlarını 5 Haziran günü akşamına kadar kulüp lokalinden almaları rica olunur.

İ. H.

Politika

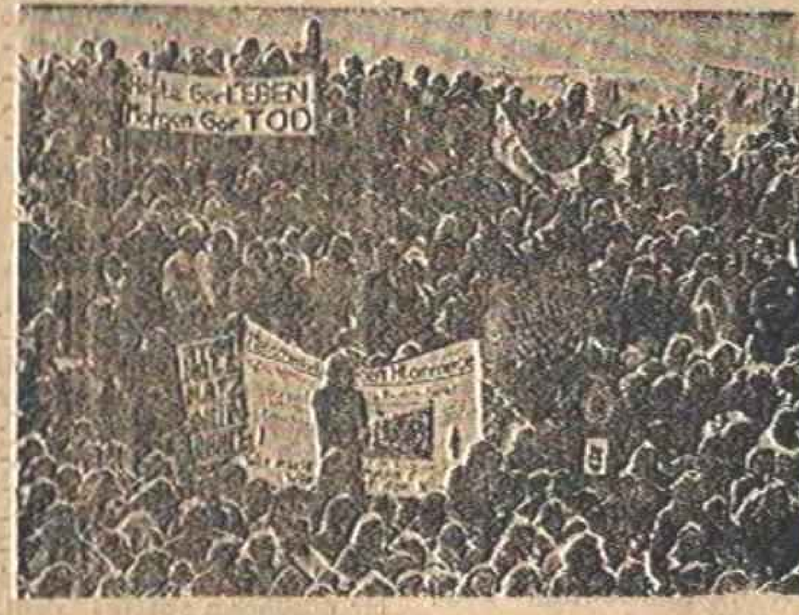
SAHİBİ: POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
İLAN TARİFESİ: İstanbul Baskısı 100 TL. • Yayın İlanları 50 TL. • Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL.

ABONE KOŞULLARI: Yurt İçi Yıllık 750 TL. - 6 aylık 400 TL. 3 aylık 200 TL. • Yurt dışı Yıllık 900 TL. - 6 aylık 500 TL. 3 aylık 250 TL. • Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL. ek ücret alınır.

Atom Asea devrede

NÜKLEER SANTRAL İÇİN İSVEÇ'LE ANLAŞMA ZEMİNİ ARANIYOR

• *İsveç halkı, kendi ülkesinde nükleer santrallerin kurulmasına izin vermedi.*

Ankara (ANKA) — Akkuyu'da kurulacak 1. nükleer santral projesine yönelik İsveç firması Asea Atom ile görüşmeler sürdürülüyor. Türkiye Elektrik Kurumu eşgüdümünde yapılan görüşmelere Asea Atom'dan başka yine İsveçli Stahl Laval ve Fin firması Metex yetkilileri de katılıyor.

Edinilen bilgilere göre, sürdürülen görüşmeler, santralın yakıt gereksiniminin karşılanması ve kredi sorununun çözümlenmesi üzerinde yoğunlaştı. Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı santral için gerekli yakıtın, santralı kuracak firma tarafından garanti altına alınmasını istiyor. Maliye Bakanlığı ise Asea Atom, Stahl Laval ve Metex tarafından nükleer santral için gerekli finansmanın tamamının sağlanmasını öngörüyor. Firmalar grubu, daha önce yapılan görüşmelerce gerekli finansmanın yüzde 85'ini karşılayabileceklerini belirtmişler, ancak Maliye Bakanlığı finansmanın tümünün karşılanmasını istemiştir. Halen sürdürülen görüşmelerde, geri kalan yüzde 15 oranındaki kredinin hangi şartlarla ve hangi kaynaktan karşılanabileceği karara bağlanacak. Edinilen bilgiler Maliye Bakanlığı'nın kredinin yüzde yüz'ünün uygun koşullarda karşılanması konusunda kararlı olduğunu gösteriyor.

Bilindiği gibi, santral için firmalar grubunun getirdiği kredi Maliye Bakanlığında incelenmiş, ancak, kesin bir karara bağlanmadan, verilen sürenin dolması üzerine teknik düzeyde görüşmelere geçilmesi kararlaştırılmıştı.

Akkuyu nükleer santralı kapasitesindeki bir tesisin ilk dolumu için gerekli işlenmiş uranyumun, 1978 yılı dünya uranyum fiyatlarına göre değeri 100 milyon Doları bulacak.

TEK yetkilileriyle Asea Atom, Stahl Laval ve Metex konsorsiyumu arasında yapılan görüşmeler kesildi ve konuk heyet Türkiye'den ayrıldı.

yorum — NÜKLEER SANTRAL VE SOSYAL DEMOKRAT DAYANIŞMA

Türkiye'de Asea Atom Şirketiyle nükleer santral kurulması konusunda yapılan görüşmeler kredi ve finansmanın nasıl sağlanacağı noktasına geldi.

Asea Atom, İsveç kökenli bir uluslararası şirket. Bu şirketin işleri son yıllarda çok iyi değil. Nedeni, İsveç halkının nükleer santral kurulmasına karşı gösterdiği büyük tepki. İsveçliler düzenledikleri büyük gösterilerle Asea Atom'un veya herhangi bir uluslararası şirketin nükleer santral kurmasına izin vermiyor.

Ancak, Asea Atom'un da malını satması, yani bazı yerlere nükleer santral kurması gerekiyor. Yoksa iflas, kapısının önünde duruyor. O yüzden, İsveç hükümetini sıkıştırıyorlar.

Bir uluslararası şirketin bir hükümeti nasıl sıkıştırdığı sorusunun cevabı son günlerde ülkemizde TÜSİAD duyuruları ve buna karşı hükümet başkanının tepkisiyle somutlandı. İsveç'in azınlık hükümeti de bu baskı karşısında «Sosyalist» Enternasyonel'de yeralan dostlarından yardım bekliyor. İsveç hükümeti, Ankara ile yaptığı temaslar sonucu Asea Atom'un kuracağı bir nükleer santralın Türkiye'de gerçekleştirilmesini sağlıyor.

İsveç hükümeti böylece, hem halkının tepkisinden, hem de uluslararası bir şirketin baskısından kurtuluyor.

• *Bir zamanların «İmparatoriçe»si Farah Diba*

Farah Diba Şah'ı terketti

Londra (A.A.) — İran'ın eski İmparatoriçesi Farah Diba'nın, kocasını terkederek Bahamalar'da ayrı bir eve taşındığı ve pek yakında kendisinden kesinlikle ayrılacağı ileri sürüldü.

«The Daily Express» gazetesi, İran'ın devrik Şahı Rıza Pehlevi ile eşi Diba'nın, İran'dan ayrıldıkları günden bu yana geçinemediklerini ve aralarındaki huzursuzluğun gün geçtikçe arttığını yazdı. Gazeteye göre, sürgün hayatına alışamayan Farah Diba, yakından tanıdığı bazı kimselerin İran'da devrim mahkemelerinde yargılanıp kurşuna dizilmeleri üzerine de şok geçirdiği belirtiliyor.

Kayıp tanker motorini başka ülkeye satmış

Mersin (ANKA) — Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)'nın yaklaşık 4 milyon dolar peşin döviz ödeyerek satınaldığı 19 bin ton motorini taşıyan korsan Yunan tankeri Almont-B'nin İsrail'in Hayfa Limanında olduğu tespit edildi. Korsan tankerin Türkiye'nin gerekli döviz işlemini transfer edilmesini beklerken, fırsattan istifade TPAO'ya ait motorini başka bir ülkeye sattığı ve Türkiye'ye yeniden motorin getirmek için İsrail'in Hayfa Limanına gittiği öğrenildi. Yunan tankerinin, bu hareketi uluslararası bir skandal olarak itelendiriliyor. Bilindiği gibi TPAO, Akdeniz'de karaborsa korsan petrol satışı yapan Yunan tankerlerinden birisi olan Almont-B tankerinin taşıdığı 19 bin ton motorini peşin dövizle satın almış ve karşılığı olan 4 milyon doları geçtiğimiz hafta İsrail'e transfer etmişti. Akdeniz'de paranın transferini bekleyen Yunan tankeri, Cumartesi günü saat 15.00'de İskenderun Limanına girmesi beklenirken, tankerden 6 gündür hiçbir haber alınmamıştı.

Türkiye'de de güneş enerjisi kullanma deneyimi başladı

Mersin (ANKA) — Türkiye'de ilk kez Çukurova Üniversitesi Temel Bilimler Fakültesinde «Güneş Enerjisi'ni depolama ve kullanma» denemelerine başlandı.

Temel Bilimler Fakültesi Dekanı Profesör Hakkı Öğelman'ın verdiği bilgiye göre, denemede havuz sistemi uygulanıyor. Bu sistemde güneş enerjisi berrak sudan geçerek, havuz dibinde bulunan yoğun tuzlu su kesintisine ışınlar olarak erişmektedir. Güneş enerjisi böylece havuz dibinde yer alan yoğun tuzlu su kesintisini ısıtıyor.

Isının su tuz yoğunluk oranı yukarı doğru azalan sudan ve havuzun üst düzeyinde bulunan tatlı sudan geçiyor... Böylece, güneş enerjisi havuz dibinde kalan yoğun tuzlu su kesintisini ısıtarak depolanmış oluyor. Profesör Öğelman, Mart ayından bu yana yapılan denemelerde, güneş enerjisi depolanan havuzda su ısısının Mayıs ayında ortalama 48 ve 50 dereceye yükseldiğini, bu ısının önümüzdeki aylarda 60 dereceye varacağının sanıldığını söyledi.

Verilen bilgiye göre, boyutları 625 metrekareyi bulan havuzlarda uygulanacak olan güneş enerjisini depolama ve kullanma yöntemi döşenecek boru şebekeleriyle, sera ısıtmalarında ve toplu konut ısıtmalarında olumlu sonuçlar verecek ve suyun ısısı 90 dereceye kadar yükselebilecek.

OYAK'ın Genel Kurulu 29 Mayıs'ta toplanıyor

Ankara (A.A.) — Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) olağan Genel Kurulu, 29 Mayıs Salı günü, Genelkurmay Başkanlığı Briefing Salonunda toplanacak.

Ordu Yardımlaşma Kurumu Genel Müdürlüğünce dün yapılan açıklamada, Genel Kurula, Kurum Temsilciler Kurulunun 20-21 Mayıs tarihlerinde Ankara'da yapılan toplantısında, yeni seçilen yirmi üye ile, yeni yasal üyelerin katılacağı bildirildi. Kurulda, 1978 yılı bilanço, kâr ve zarar hesabı, yapılan işler ve Denetleme Kurulu raporları görüşülecek.

Özel kesimin itirazları sürüyor

Ege Madencilik Şirketi de devletleştirildi

• Madenin 28 milyon 600 bin lira değerinde olduğu saptandı

Soma, (POLİTİKA) — Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının özel maden işletmelerini devletleştirme girişimleri sürüyor. Son olarak bu hafta başında Soma'ya 30 kilometre uzaklıktaki «Ege Madencilik» şirketi de devletleştirildi.

Kıymet Takdir Komisyonu yaptığı çalışmalar sonucunda madenin 28 milyon 600 bin lira değerinde olduğunu saptadı. Saptanan bu değer maden sahibi Nadir Hakkı Ünal'a ödenerek, işletme devletleştirildi.

Soma Linyit İşletme Müdürü Çetin Çültü, işletmedeki tüm mallara el konulduğunu ve üretimin aksamadan sürdürüldüğünü açıkladı. Devir işlemlerinden sonra, işletme de Nadir Hakkı Ünal tarafından diğer çalışanlara göre ayrıcalık tanınarak yüksek ücretle çalıştırıldığı saptanan 26 müdür ve işçinin görevlerine son verildi.

Diğer yandan alınan bilgiye göre, önümüzdeki günlerde, Soma Kömürleri, Çam Linyit, Gediz Soylu, Doğan Madenleri ve Muammer Aksoy işletmelerinin de değerlerinin Takdir Komisyonu tarafından saptandıktan sonra devletleştirme işlemlerinin yapılacağı açıklandı.

Bilindiği gibi, bu arada özel kesimden devletleştirmelere tepkiler sürüyor. TÜSİAD'ın paralı duyuru kampanyası, sanayi odalarının ortak çıkışı ve Vehbi Koç'un geçen hafta Yankı Dergisine verdiği ve bu kampanyalar paralelindeki demeci de madenlerin devletleştirmelerine tepkileri dile getiriyordu. Son olarak salı günü İstanbul'da Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti'nin düzenlediği toplantıda bu konu etraflıca tartışıldı. Prof. Orhan Aldıkaçtı, Doç. Pertev Bilgen ve Doç. Erdoğan Teziç yasal açıdan madenlerin devletleştirmelerinin Anayasaya aykırı olduğunu savundular. Aynı toplantıda Doç. Ülkü Azrak ise konuya mülkiyet kavramından yaklaşarak, devletin kamu yararına ve hizmetine göre devletleştirme girişimlerinde bulunacağını savundu.

Köprülüler, ticaret anlaşması için Nijerya'ya gidiyor

Ankara (ANKA) — Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, haziran ayı sonunda Nijerya'ya gidiyor. Köprülüler, Nijerya'da iki ülke arasında yapılan ticaret anlaşmasını Türkiye adına imzalayacak.

Nijerya Ticaret Bakanının Türkiye'ye yaptığı ziyaret sırasında yapılan görüşmeler sonucu karşılıklı ticaretin artırılması ve Nijerya'dan hampetrol, kahve kakao alınarak karşılığında bazı sanayi ürünlerinin satılması kararlaştırılmıştı. Bu konuda hazırlanan anlaşma, Ticaret Bakanı Köprülüler'in Nijerya gezisi sırasında son şeklini alacak ve taraflarca imzalanacak.

PETROL ALIMI...

Teoman Köprülüler, Nijerya ile yapılacak ticaret anlaşmasının özellikle Nijerya'dan alınacak hampetrol konusunda büyük önem taşıdığını belirtti ve ülkenin anlaşmalı hampetrol bağlantılarına büyük gereksinim duyduğunu vurguladı. Ticaret Bakanı Nijerya gezisi sırasında Nijerya'dan alınacak hampetrolün miktarının kesin olarak saptanacağını kaydetti.

Öteyandan, diğer bir heyet ise, Cezayir'e giderek Cezayir'den alınacak hampetrol konusunda görüşmeler yapacak. İki ülke arasındaki ticaret protokolü uyarınca Cezayir, Türkiye'ye hampetrol sağlayacak. OPEC fiyatlarından sağlanacak petrol miktarı ve ödeme koşulları Cezayir'de yapılacak görüşmelerde saptanacak.

Türkiye ham çelik üretiminde 17. sırada

İstanbul (A.A.) — 1977 yılı rakamlarına göre Türkiye, Ham Çelik üretiminde, 25 Avrupa ülkesi arasında 17. sırada yer almaktadır. Türkiye'de 1977 yılında 1 milyon 865 bin ton olan Ham Çelik üretimi, 1978 yılında 2 milyon 266 bin tona yükseldi.

AET istatistik verilerine göre, 1978 yılında Avrupa'nın en çok Ham Çelik üreten ülkesi 41 milyon 241 bin tonla Federal Almanya'dır. Bu ülkeyi aynı yılki 24 milyon 253 bin tonluk üretimi ile İtalya, 22 milyon 842 bin tonluk üretimi ile de Fransa izliyor. 20 milyon 267 bin ton çelik üreten İngiltere 4. sırada yer alıyor.

TRT

TV — Program- Haber- Eleştiri

21.45

Siyah Gelinlik

• *Jeanne Moreau, bu filmdeki rolü nedeniyle uzun süre «Siyahlı Gelin» adıyla anıldı.*

OYUNCULAR: Jeanne Moreau, Claude Rich
YÖNETMEN: François Truffaut
YAPIM YILI: 1967.

Fransız sinemasının başarılı yönetmenlerinden François Truffaut'un ilginç bir filmini, Siyah Gelinliği'ni izleyeceğiz bu akşam. Aslında çok «önemli» olmayan bu filmi, etkili kılan usta oyuncu Jeanne Moreau'nun çizdiği tip. Moreau, düğün günü öldürülen kocasının intikamını almak için çabalayan genç ama korkusuz bir gelini oynarken başarılıydı.

FİLMİN KONUSU

Jeanne Moreau, sevdiği erkekle evlendiği gün kiliseden çıkarken kocası öldürülür. Moreau, kolları sıvar ve genç bir dul olarak katillerle mücadeleye girer. Önce kocasını öldürenlerin kimliklerini saptar ve teker teker intikamını alır.

SALT-2 programı yayından kaldırıldı

Ankara — Dün akşam Aşk Gemisinden sonra yayınlanacak «SALT-2 Tartışma Programı» TRT Yönetimince «Sakıncalı olur» gerekçesiyle ani bir kararla yayından kaldırıldı.

Bilindiği gibi SALT-2 olayı Sovyetler Birliği ile Amerika arasında nükleer başlıklı füzelerin sınırlandırılması görüşmelerine verilen isim. Yıllardır süren bu görüşmeler geçenlerde olumlu şekilde sona ermiş, ancak ABD Kongresinin onayını bekler duruma gelmişti. Bu arada ABD, Türk sınırları içerisinde U-2 casus uçakları uçurarak Sovyetler Birliği'nin yaptığı füze denemelerini gözlemek istiyordu. Türkiye ise Sovyetler Birliği'nin onayı olmadan U-2 casus uçaklarının uçuşuna izin vermeyeceğini ifade etmişti.

TRT Televizyon Daire Başkanı Yılmaz Dağdeviren «SALT-2» programının saat 22.00'de yayına sokulacağını söylemesine karşın, kısa bir süre sonra TRT yönetimi tarafından programın yayından kaldırıldığı belirtildi.

18.35

Marko yanıldı

Marko'ya para temin eden Marsel, tüm gerçekleri Peppino'ya anlatır. Anna'nın Buenos Aires'de değil Kordova'da olduğunu söyler ama Marko trenle Buenos Aires'e hareket etmiştir bile.

21.20

İnönü "Bir Gazetecinin Not Defteri"nde

İstanbul Televizyonunca hazırlanan ve gazeteci Celalettin Çetin'in röportajlarından oluşan «Bir Gazetecinin Not Defteri'nde» bu akşam İsmet İnönü ile 10 yıl önce yapılan bir röportaj yer alıyor. İsmet Paşa ile adadaki bir bankaya gidilir. Paşa, para çeker. 3 ayrı zarf içinde verilen paraları parmağını ıslatarak tek tek sayan İnönü, aniden öfkelenir. Olayın tanığı Orhan Birgit'le de programda konuşuluyor.

PROGRAM

18.30 Haberler
18.35 Marco
19.00 Doğa Belgeseli
19.30 Emekliler
20.00 Yeni Besteler
20.30 Haberler
21.15 Minik Konser
21.20 Bir Gazetecinin Not Defteri
21.45 Televizyonda Sinema
23.15 Haberler